

Årsberättelse 2020

Programnämnd samhällsbyggnad

Beslutad av Programnämnd samhällsbyggnad, den 4 mars 2021, § 42

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Programdirektörens bedömning och analys	4
2.1 Programdirektörens analys av verksamhetens prognos.....	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	6
2.3 Förväntad utveckling	7
3. Sammanfattande iakttagelser.....	8
4. Nämndens bidrag till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål	11
4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft	12
4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro..	16
4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	18
4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	22
4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	26
4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro.....	29
5. Analysunderlag – ekonomi.....	32
5.1 Enheternas delårsresultat och prognos	37
5.2 Intäcks- och kostnadsutveckling.....	41
5.3 Investeringar	41
6. Unika servicegarantier	45
8. Inriktningar och åtaganden.....	47
8.1 Inriktningar	47
8.2 Åtaganden	49

1. Förslag till beslut

Programnämnd samhällsbyggnads skattefinansierade verksamhet redovisar för 2020 en samlad positiv budgetavvikelse om + 9,6 mnkr, varav +1,8 mnkr hänförs till Fordonsgasverksamheten, vilket motsvarar en positiv avvikelse på 1 procent av aktuell budgetram vid bokslut 2020. Den negativa avvikelsen återfinns inom Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet medan övriga nämnder redovisar positiva avvikelser. Den negativa avvikelsen hänförs främst till färdtjänsten och enskilda verksamheter hos driftsnämnderna som visar negativa avvikelser där den största utmaningen berör parkverksamheten. Programområde Samhällsbyggnad har fortsatt stora utmaningar för att kunna uppnå en ekonomi i balans kommande år då det saknas kommunövergripande principer för kompensation till programområdet till följd av den växande kommunen och demografiutvecklingen.

Stadsbyggnadsförvaltningens förslag till Programnämnd samhällsbyggnad:

1. Programnämnd samhällsbyggnad fastställer Årsberättelse för 2020.
2. Årsberättelsen överlämnas till Kommunstyrelsen för vidare hantering.
3. Uppdra åt Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet och Tekniska nämnden att inför beslut om investeringsplan 2022, inklusive revidering av investeringsprogram 2021, ta fram förslag på ytterligare reducering av beslutande investeringsmedel för 2021 motsvarande 70 000 tkr.

2. Programdirektörens bedömning och analys

Trots ett år som präglats starkt av Coronapandemin har verksamheten till stora delar kunnat drivas vidare på ett bra men förändrat sätt. Omställningen till det digitala arbetssättet var för stora delar av programområdets personal redan genomförd vid flytten till Citypassagen. Omställningen till hemarbete blev därmed relativt smidig och stora delar av verksamheten har kunnat bedrivas i normal takt.

Tillväxten fortsätter och antalet påbörjade bostäder ökade under året. Det är fortsatt god efterfrågan på mark för olika typer av verksamheter, vilket sammantaget indikerar en bra tillväxt och att Örebro är fortsatt attraktivt som investeringsort. Den preliminära folkökningen blev lägst på många år, 643 personer, den största anledningen till det är ett lägre flyttnetto. Det är svårt att bedöma effekterna på sikt, men så länge pandemin pågår finns risk att inflyttningen blir fortsatt låg, vilket påverkar tillväxten.

2.1 Programdirektörens analys av verksamhetens prognos

Nämndens uppföljning är fokuserad på avvikelsesrapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske. Nämndens bidrar i hög utsträckning till de mål som definieras i ÖSB. Detta trots att ett ekonomiskt tufft läge krävt mycket strategiska resurser för genomlysning av ekonomi och framtagande av ekonomiska beslutsunderlag.

Pandemin har medfört intäktsbortfall inom vissa delar men samtidigt har verksamhetskostnaderna och kostnader för kurser och konferenser samt resor och regi minskat inom programområdet. Den totala nettoeffekten har därmed varit positiv för programområde Samhällsbyggnad.

Programnämnd samhällsbyggnads skattefinansierade verksamhet redovisar för 2020 en samlad positiv budgetavvikelse om + 9,6 mnkr, vilket motsvarar en positiv avvikelse på 1 procent av aktuell budgetram vid bokslut 2020. Den negativa avvikelsen återfinns inom Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet medan övriga nämnder redovisar positiva avvikelser. Även inom programgemensamt redovisas en positiv avvikelse. Vid delår 2 prognostiserades en negativ avvikelse på - 8,3 mnkr och utfallet är en förbättring mot den prognostiserade avvikelse på + 16,2 mnkr.

Den negativa avvikelsen inom Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet hänförs i sin helhet till kollektivtrafiken som vid bokslut 2020 redovisar en negativ budgetavvikelse om -18 mnkr, varav färdtjänst uppgår till -16,6 mnkr. Kostnaden för 2020 är lägre än jämfört med 2019 med anledning av coronapandemin då färre resor har genomförts under året dock fortsätter kostnaden per resa att öka. Kostnad per resa har ökat med 24 procent jämfört med 2019. Stadsbyggnadsförvaltningen har under hösten mottagit en revisionsrapport kopplat till främst färdtjänsten under hösten och kommer att fortsätta arbeta med rekommendationerna under 2021. Arbetet behöver ske tillsammans med Region Örebro län för att de kostnadsdämpande åtgärderna ska få den önskade effekten.

Samtliga driftsnämnder inom programområde Samhällsbyggnad redovisar för 2020 en positiv budgetavvikelse. Den positiva avvikelsen inom Tekniska nämnden hänförs till lägre kostnader för vinterväghållning under 2020 till följd av den milda vintern samt överkompensation kopplat till kapitalkostnader för exploateringsinvesteringar. Trots den

positiva budgetavvikelsen återstår det fortsatt högre kostnader inom övrig verksamhet kopplat till ökade skötselutgifter till följd av den växande kommunen som inte kompenseras för. Byggnadsnämndens positiva budgetavvikelse hänförs till största del till den skattefinansierade verksamheten inom byggnadsnämnden som redovisar en positiv avvikelse om +1,7 mnkr och bygglovsverksamheten som redovisar +0,2 mnkr. Bygglovsverksamheten redovisar en positiv avvikelse då kostnader för kurser och resor som bygglovstaxan ska finansiera inte har realiserats under året med anledning av Coronapandemin. Den avgiftsfinansierade detaljplansverksamheten redovisar fortsatt en negativ budgetavvikelse med anledning av den nuvarande taxan som har justerats i samband med ÖSB 2021. De övriga nämnderna redovisar positiva budgetavvikelser då de har haft lägre personalkostnader och verksamhetskostnader till följd av Coronapandemin samtidigt som de har mottagit statliga medel för bland annat sjuklönekostnader.

Coronapandemin och de osäkerhetsfaktorerna som är kopplade till pandemin har för Programnämnd samhällsbyggnad inneburit en kostnadsdämpning och bidrar till differensen mellan prognos 2 och bokslut 2020. De statsbidrag som Örebro kommun har mottagit och den delen som fördelats till programområde Samhällsbyggnad har bidragit till minskade personalkostnader. Dessutom har rådande situation bidragit till reducerade verksamhetskostnader då rekommendationerna har inneburit att verksamheterna har varit tvungna att ställas om eller ställas in.

Under året har investeringsprogrammen bantats och reviderats kraftfullt inom de skattefinansierade delarna. Detta för att objekten samlat ska rymmas inom de ramutrymme för driftskostnadskonsekvenser som är fastslaget. Under året har ett arbete utförts inom investeringsprocessen för att både skapa en mer tydlig process för framtagande av och prioritering bland objekt till investeringsprogrammet. Ett årshjul och ett beskrivet systematiskt arbetssätt är framtaget. Rutinen genomförs skarpt första gången inför investeringsprogram till budget 2022. Det görs även ett arbete för att åstadkomma en ökad ekonomisk styrning i genomförande av investeringsprojekt. Tillsammans viktiga steg för att åstadkomma en kvalitativ investeringsprocess med fokus på god ekonomisk hushållning och styrning. Kopplingen mellan investering och drift samt ambitioner för drift av allmän plats behöver fortsätta utvecklas.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

- Tekniska förvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen har befunnit sig i stabsläge med anledning av Coronapandemin under en stor del av året. Det innebär att stabsorganisationen har arbetat för att stödja förvaltningschef och verksamheter med information och underlag till beslut i corona-relaterade frågor.
- Stadsbyggnad, Tekniska förvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen har under året haft medarbetare som tjänstgjort i den centrala staben som representanter för förvaltningen. Även Miljökontoret har haft medarbetare i staben.
- Samtliga förvaltningar har genomfört riskanalyser, kontinuitetsplaner och arbetat med MSB:s (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) scenarion.
- Coronapandemin har påverkat Miljönämndens arbete med att bedriva tillsyn. Trängsel tillsynen (av t ex serveringsställen) har tagit mycket resurser i anspråk. Miljönämnden har tilldelats dryga miljonen av staten som kompensation för arbetet. Kompensationen täcker dock inte alla nämndens kostnader kopplade till trängsel tillsynen. För att minska smittspridning har tillsynsbesök på vård- och omsorgsboenden pausats samtidigt som inspektioner inom vissa andra områden har kunnat göras digitalt.
- Fritidsnämnden och kulturnämnden genomförde under sommaren flera aktiviteter kopplat till uppdraget att förenkla för kommuninvånarna att semestra hemma och få en meningsfull sommar.
- Friluftsliv fick extra tillskott av medel för att kunna möta efterfrågan på uteaktiviteter inom friluftslivet.
- Kulturnämnden, Fritidsnämnden och Programnämnd samhällsbyggnad erbjöd under våren alla sina hyresgäster möjlighet till tre månaders hyresfritt.
- Antalet inkomna bygglovsärenden har ökat under 2020 i jämförelse med 2019. I dagsläget fortsätter byggandet och inkomna lovansökningar ligger på en god nivå. Antalet inkomna planbesked under 2020 är dock något lägre än de två tidigare åren.
- Under året har en vägledning för hur jordbruksmark ska hanteras i fysisk planering och byggande arbetats fram. Vägledningen planeras bli färdig under våren 2021 och arbetas därefter in i översiktsplanen genom kommande planeringsstrategin. Detta förenklar och förtydligar förutsättningarna för byggnation på jordbruksmark.
- Under 2020 tog nämndens verksamhet emot fler sommarjobbare än tidigare (80 personer istället för tio personer) och försåg dem med arbetsuppgifter i Kilsbergen, i naturreservaten och på annan kommunal mark.
- Om en av markenhetens hyresgäster meddelar så kan en individuell bedömning genomföras avseende förlängd betalningstid och avbetalningsplaner för avbetalning upp till fem månader. Av markenhetens beställda entreprenörsarbeten har vissa arbeten tidigare lagts för att möjliggöra uppdrag för entreprenörerna.
- Tekniska nämnden möjliggjorde att restaurangers uteserveringar kunde öppna tidigare än planerat, med erforderliga tillstånd, utan extra kostnad. Tekniska nämnden erbjöd även förlängd betalningstid för markupplåtelse för uteservering samt möjlighet att dela upp betalningen av detsamma.
- Med anledning av coronapandemin har Combud/Förråd (Tekniska nämnden) med kort varsel driftsatt ett centralt lager för skyddsutrustning inklusive distribution med korta ledtider till kommunala verksamheter.
- Miljönämnden beslutade att skjuta fram utskick av fakturor från maj till september för årliga betalningar inom områdena miljöskydd, hälsoskydd, alkohol och tobak.
- Förra året polisanmälde Miljökontoret ett misstänkt miljöbrott som kom att få stor uppmärksamhet och kallades batteriskandalen. Den resulterade i rekordpåföljder då tingsrätten i våras dömde flera personer till fängelse för grovt miljöbrott.

2.3 Förväntad utveckling

Coronapandemin har varit ett faktum under större delen av 2020. Enligt de kontinuitetsplaner som förvaltningen genomförde så klarades grunduppdraget utan eller med mycket liten påverkan. Om pandemin fortsätter under större delen av 2021 innebär det risker framförallt vad det gäller social arbetsmiljö. Den fysiska arbetsmiljön vid hemarbete behöver följas upp och ytterligare åtgärder kan bli nödvändiga om pandemin blir utdragen.

Digitala arbetssätt innebär både en utmaning och en möjlighet. De kan bidra till ökad transparens genom visualisering, öppna data och effektiva infrastrukturlösningar. Det pågående digitaliseringsarbetet syftar till att bidra till en smart och digital stad till nytta för Örebro kommuns förvaltningar, medborgare, besökare och näringsliv.

Örebro kommun har under den senaste 5-årsperioden haft en kraftig ökning i invånarantal. Ökningen har varit cirka 2 500 - 3 000 människor per år varje år sedan 2015. Pandemin har medfört en förändring i den kraftiga ökningen av invånarantalet. Den preliminära siffran för befolkningsökningen 2020 är 643 personer. Denna ökning är lägre än både originalprognosen för 2020 (1422 personer) och den reviderade prognosen (899 personer). År 2040 beräknas invånarantalet uppnå 200 000 - 220 000 invånare. Antalet nyproducerade bostäder under året uppgår till 844, en viss inbromsning troligen på grund av pandemin.

Det finns en fortsatt hög efterfrågan på mark för etableringar av verksamheter. För att bidra till Örebros utveckling är det viktigt att nämnden och fortsätter arbeta med att stärka kommunens tillväxt och bidra till förutsättningar för ekonomisk återhämtning genom att attrahera företag att etablera sig och erbjuda bostäder till människor som vill bosätta sig i vår stad.

Kommunen har en fortsatt ett tufft ekonomiskt läge. Det innebär att vi behöver arbeta fokuserat med att hitta smartare arbetssätt som kan möjliggöra för att klara grunduppdraget samtidigt som utveckling behöver kunna ske.

Utvecklingen av investeringsprocessen, bättre planering inför genomförande och bättre ekonomisk styrning under genomförandet fortsätter. I takt med att driftskostnaderna ökar behöver det finnas en medveten strategi för ambitionsnivåer avseende kvalitet och utveckling. Det handlar om att med tilldelade budgetmedel och årliga budgetreduceringar, hantera investeringar och drift i en växande kommun. För att skapa en långsiktig hållbar infrastruktur är införandet av Bus Rapid Transit (BRT) en viktig uppgift, genomförandet av den första etappen ska påbörjas under 2020. Färdigställandet av Kulturkvarteret och dess omgivning pågår och planeras slutföras under 2021.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de sex målområdena. Nämnden redovisar de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden som finns inom varje målområde.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	<ul style="list-style-type: none"> • Lyckad samverkan med civilsamhället och andra aktörer i projektet Meningsfull sommar. • Insatser för att stärka näringslivet under pandemin. • Fortsatt utveckling av ytor för park, allmänplats mm för att möjliggöra för möten för alla åldrar och förutsättningar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skapa förutsättningar för att mängden planlagd mark för bostäder ska motsvara befolkningstillväxtens behov. • Antal nyproducerade bostäder under året uppgår till 844, vilket är något under målvärdet för 2020. Målvärdet för mandatperioden på 4 000 bostäder förväntas uppnås, då målvärden för tidigare år överskridits och flera större planeringsprojekt för bostäder pågår.
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • Feriepraktik för ungdomar genom summer college har genomförts. • Fler feriepraktikplatser än föregående år. • Ombyggnation av Öknaskogens entré, tidigare en otrygg plats, har blivit en grön attraktiv mötesplats med fokus på barn och lek och rörelse. 	<ul style="list-style-type: none"> • Färdigställa riktlinjer för friyta.
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • Bred samverkan avseende trygghetsskapande åtgärder i den fysiska miljön, bland annat med kriminologiprogrammet på Örebro universitet. • Skapar förutsättningar för att bra livsmiljöer för barn i olika stadsdelar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vidareutveckla samarbete med Social Valfärd om behov av bostäder för programområdets målgrupper. • Vidareutveckla samarbetet med säkerhetsenheten, akademien och civilsamhället om trygghetsperspektiv i samhällsplaneringen.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
	<ul style="list-style-type: none"> • Utvecklar digitala metoder och arbetssätt för att bidra till ett tryggt och gott liv för alla i Örebro. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bredare samtal mellan samhällsbyggnadskompetensområden för att kraftsamla i hållbara sociala lösningar och trygghetsåtgärder.
Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivt arbete med att skapa förutsättningar för bostäder i olika stadsdelar, med olika upplåtelseformer för att passa människors behov i olika livsskedan och med olika förutsättningar i enlighet med ÖP. Vid detaljplaneläggning möjliggörs för flera boendeformer samt skapas plats för andra boendeformer än i stadsdelen i övrigt. • Fortsatt arbete för hållbart resande i Örebro kommun genom BRT samt till och från regionen genom Oslo-Stockholm Förutsättningarna för att cykla i Örebro kommun har förbättras, fler nya huvudcykelstråk färdigställdes under 2020. • Flera grönmiljöer tillskapas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samordnade metoder för förbättrade arbetssätt med social hållbarhet. Flera planeringsprojekt pågår med syftet att sammanbinda stadsdelar. Planprogram för Holmen, Brickebacken samt Tybbleängen kan nämnas, samt utvecklingsförslag för Stora Hyddan. • Analys av om det finns skillnader i barns tillgång till stimulerande och hälsofrämjande lek- och aktivitetsmiljöer i olika delar av kommunen • Första deletappen i BRT projekterades under 2020. • Kopplingen mellan investering och drift.
Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	<ul style="list-style-type: none"> • Flera åtgärder pågår för att gynna biologisk mångfald. • Flera åtgärder pågår för att säkra dricksvattenförsörjning. • Flera pågående åtgärder för klimatanpassning. 	<ul style="list-style-type: none"> • Framtagande av handlingsplan för skyfall och översvämningar. • Samordnat kontinuerligt kontinuitetsplaneringsarbete för att säkra dricksvattenförsörjning. • Ta fram en strategi för naturvård och friluftsliv.
Hållbara och resurseffektiva Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • Genomgående utveckling av investeringsprocessen för att uppnå högre effektivitet och bättre resursutnyttjande. Tagit arbetsgivaransvar för att säkra en god arbetsmiljö under Coronapandemin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Säkerställa att jämställdhetsperspektivet vid investeringsprocessen tillkommer och implementeras.

4. Nämndens bidrag till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål

Programnämnd samhällsbyggnad har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att verksamhetsuppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i verksamhetsuppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillitsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av effekterna av nämndernas arbete för att bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges målområden. Inom varje målområde redogör nämnden för:

- En sammanfattande analys av målområdet utifrån nämndens bidrag till utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål, egna nämndmål samt inriktningar. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling
- En kort lista av de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målområdet.
- Prognos för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag.
- En komplett lista över programnämndens åtgärder och status för dessa återfinns under kapitel 8.

4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft

4.1.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Under mandatperioden ska det, genom planläggning, möjliggöras för 4000 nya bostäder. Det ska finnas tillgång till bostäder inom och utanför Örebro tätort, med förutsättningar för att kunna leva och bo under livets alla skeden. Arbetet sker utifrån de ställningstaganden som finns i översiktsplanen.

Antal nyproducerade bostäder under året uppgår till 844, vilket är något under målvärdet för 2020. Målvärdet för mandatperioden på 4000 bostäder förväntas uppnås, då målvärden för tidigare år överskridits samt att flera större planeringsprojekt för bostäder pågår. För verksamhetsmark överträffades målet för 2020 med stor marginal. Totalt planlades 49 hektar mark för verksamhetsändamål, samtidigt som målvärdet var 20 hektar. Planering för ytterligare större tillskott på verksamhetsmark pågår. Bland annat genom detaljplaner vid Törsjö samt vid flygplatsen och utvecklingsförslag för Atle.

Planreserven för landsbygden har genomgått en översyn och ett flertal planuppdrag för landsbygden pågår. Ett flertal sålda tomter för småhus och flerbostadshus har sålts hittills under året, och antalet byggklara småhustomter till försäljning är högre än på flera år.

Flera insatser har genomförts under året för att säkra förutsättningarna för fritids-, friluftsliv och idrottsutövande. Ytor för parkändamål, grönområden och allmänplats tillskapades vilket bidrar till förutsättningar för mötes- och samlingsplatser. Det i sin tur bidrar till att bryta isolering, stärka gemenskap och ger ökade möjligheter för människor att mötas förutsättningslöst. De gröna mötesplatserna är på så sätt en pusselbit i arbetet för en attraktiv livsmiljö, trygghet, integration och folkhälsa. Människor har under året spenderat mer tid i naturen, vilket är positivt för folkhälsan, en meningsfull fritid och för ojämlika uppväxtvillkor. Förutsättningar för ett tillgängligt kultur- och fritidsliv som skapar utrymme för utveckling och ett socialt sammanhang fortsätter skapas. Ett samarbete mellan primärt Tekniska förvaltningen och Stadsbyggnad har resulterat i flera insatser för att tillgängliggöra naturområden för barn, äldre, nya användare och personer med funktionsnedsättning. Det finns även ett gott samarbete inom programområdet för att möjliggöra detta och det har gjorts med tillgänglighetsperspektiv. En utvärdering av de investeringar som gjorts i parker och reservat under senaste åren ur ett genderperspektiv planeras genomföras. På så vis kan verksamheter lära sig om det var rätt metod för att skapa jämlika förutsättningar vid investeringar.

Indikatorn Nöjd-Region-Index Fritidsmöjligheter (SCB:s Medborgarundersökning) visar en liten nedgång i nöjdheten med fritidsutbudet. Dock är det inom områdena tillgång till idrottsevenemang, tillgång till kulturevenemang och nöjesutbudet som det går att se en nedgång vilket drar ner totalsiffran och troligtvis kan härledas till pandemin. Frågeområdena som rör tillgång till parker, grönområden och natur och möjlighet att kunna utöva fritidsintressen har inte sjunkit.

Ett stort samarbete inom och utanför programområdet genomfördes under våren och sommaren med projektnamnet Meningsfull sommar. Samarbetet skedde mellan olika programområden inom Örebro kommun, tillsammans civila samhället, akademien och andra samhällsaktörer. Då Coronapandemin innebar att fler valde att hemestra (semester på hemmaplan) eller svemestra (semester i Sverige istället för utomlands), samtidigt som fleras livssituationer har påverkats av pandemin kraftsamlades det för att tillskapa flera möjligheter till fritids- och friluftsliv i Örebro under sommaren.

Kommunikationskampanjer för våra natur- och kulturresevärd, badplatser mm

genomfördes. Det är tydligt att flera nyttjade det som Örebro kommun har att erbjuda. Exempelvis så är det många fler som har hittat ut i reservaten även nya målgrupper.

Flera investeringar pågår. Kvaliteten på investeringsplaneringen och investeringsprocessen blir kontinuerligt bättre, och har under året förbättrats väsentligt. Kopplingen mellan investering och drift samt ambitioner för drift av allmän plats behöver fortsätta utvecklas. Ett utvecklingsarbete för investeringsprocessen och investeringsplanernas framtagande pågår, bland annat för att tydliggöra kopplingen mellan de politiska målen och de olika investeringarna samt för att skapa förutsättningar för att synliggöra jämlikhetsperspektiv emellan de olika investeringarna.

Flera medborgardialoger har genomförts under 2020. Större möten och dialogforum i ordinarie form går dock inte att genomföra i och med den pågående pandemin. Däremot har flera digitala dialoger, frukostmöten och informationstillfällen genomförts.

Programrådets nämnder har varit lyhörda för näringslivets behov under rådande pandemi och vidtagit flera åtgärder som t ex tillfälliga lokalyressubventioner för att underlätta den ekonomiska situation som flera av näringslivsaktörerna hamnade i under Coronapandemin. På så sätt bidrar nämnden till Örebro fortsätter ha ett välmående näringsliv som främjar en attraktiv och pulserande kommun med arbetstillfällen.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Lyckad samverkan med civilsamhället och andra aktörer i projektet Meningsfull sommar. • Insatser för att stärka näringslivet under pandemin. • Fortsatt utveckling av ytor för park, allmänplats mm för att möjliggöra för möten för alla åldrar och förutsättningar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skapa förutsättningar för att mängden planlagd mark för bostäder ska motsvara befolkningstillväxtens behov. • Antal nyproducerade bostäder under året uppgår till 844, vilket är något under målvärdet för 2020. Målvärdet för mandatperioden på 4 000 bostäder förväntas uppnås, då målvärden för tidigare år överskridits och flera större planeringsprojekt för bostäder pågår.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 1	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2021
Nöjd Region-Index Fritidsmöjligheter	73	72	70	Öka

4.1.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska

Inriktningar:

- Örebro kommuns verksamheter ska tillsammans med det civila samhället och andra aktörer hitta nya former för samverkan i arbetet för ökad gemenskap och inkludering.

Nämndens åtagande: Under mandatperioden ska det, genom planläggning, möjliggöras för 4000 nya bostäder.

Tillgång till bostäder inom och utanför Örebro tätort ska finnas, med förutsättningar för att kunna leva och bo under livets alla skeden. Arbetet ska ske utifrån de ställningstaganden som finns i översiktsplanen.

Status: Pågående. Antal nyproducerade bostäder under året uppgår till 844, vilket är något under målvärdet för 2020. Målvärdet för mandatperioden på 4 000 bostäder förväntas uppnås, då målvärden för tidigare år överskridits och flera större planeringsprojekt för bostäder pågår.

Nämndens åtagande: Vid planering av offentlig och kommersiell service samt andra besöksintensiva platser ska funktion för att möjliggöra en ökad integration beaktas. Detta bidrar till att minska ojämlika livsvillkor, motverka segregation och bidrar till ökad inkludering. Sker i enlighet med översiktsplanen.

Status: Pågående. Under året har det arbetats med flera planeringsuppdrag med detta syfte, bland annat färdigställdes utvecklingsförslag för Stora Hyddan och arbete med planprogram för Brickebacken och Holmen har samråtts. Även Öknaskogens entré kan nämnas.

Nämndens åtagande: Mötesplatser ska finnas, och utvecklas runt om i Örebro kommun. Mötes- och samlingsplatser bidrar till att bryta isolering, stärka gemenskap och ökade möjligheter för människor att mötas.

Status: Pågående. Öknaskogens entré och Äventyrsstigen mellan Brickebacken och Norra Bro är exempel på det.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer

Inriktningar:

- Det integrationsfrämjande arbetet i kommunen ska stärkas i enlighet med målen i programmet för hållbar utveckling.

Nämndens åtagande: Medborgardialoger ska genomföras, t ex riktade gentemot vissa målgrupper som kan vara t ex geografiskt kopplade intresseorganisationer, skolor, studentgrupper mm. Dialogformerna kan variera, de kan bli såväl digitala verktyg eller i form av direkta mötesformer. Medborgardialoger möjliggör och förbättrar förutsättningarna för medborgare att påverka sin framtid och det demokratiska samhället.
Status: Slutfört. Dialoginsats under samrådet av planprogram för Brickebacken har genomförts med bland andra årskurs 6 från Brickebackens skola. En utvärdering av dialogen har genomförts i enlighet med kommunikationsplanen.

Nämndens åtagande: Dialogforum bibehålls och utvecklas. Idag finns det flera olika former av dialogforum dit allmänhet, civilsamhället, näringsliv och andra offentliga aktörer bjuds in för att diskutera Örebros fysiska utveckling. Denna dialog och detta utbyte är av vikt för Programnämnd Samhällsbyggnad då erfarenheter och synpunkter stärker förutsättningarna för ett hållbart växande Örebro.
Status: Vilande i fysisk form under pandemin.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kultur- och fritidslivet ska vara tillgängligt för alla

Inriktningar:

- Örebro kommuns verksamheter ska arbeta för att bryta isolering, stärka gemenskap och verka för ökad inkludering.
- Örebro kommun ska stödja, stärka och tillvarata det civila samhället och dess aktörer i deras integrationsfrämjande verksamheter.
- Arbetet för att Kulturkvarteret ska bli Örebros nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande ska fortgå.

Nämndens åtagande: Förutsättningar för, och utbud av ett tillgängligt kulturliv ska säkras. För att bidra till ökad inkludering, gemenskap och motverka isolering ska nämnden arbeta för tillgängligt kulturliv utifrån de ställningstaganden som finns i Örebro kommuns kulturpolitiska program och genom verksamheter som t ex Kulturskolan.
Status: Pågående. Under sommaren genomfördes aktiviteter för att hemestra under pandemin, där kommuninvånarna och inresande besökare erbjudits en rad olika kulturaktiviteter. Kulturnämndens verksamheter har fortsatt verkat för att möjliggöra och tillgängliggöra sitt utbud så att människor med funktionsvariation kan ta del av kulturella upplevelser och delta i skapandet. Bio Roxy fick under året en ramp till biografen samt att man har införskaffat en app som hjälper personer med bl.a. dyslexi och

synnedsättning med att få undertexter till filmen upplästa.

Nämndens åtagande: Förutsättningar för och utbud av fritids-, friluftsv- och idrottsutövande ska säkras. För att främja fysisk aktivitet hos en stor del av kommuninvånarna bör satsningar göras på anläggningar för både spontana och organiserade aktiviteter utifrån de ställningstaganden som finns i Örebro kommuns idrottspolitiska program. Bland annat bör ett kompensatoriskt förhållningssätt tillämpas för att säkerställa en jämställd resursfördelning.

Status: Pågående. Arbetet pågår med att utveckla och underhålla friluftsområden och anläggningar för spontanidrott, vilket skapar förutsättningar för möten över gränserna och stärkt gemenskap. Det finns även ett samarbete med Fritidsbanken som ger möjlighet för människor att låna utrustning för att utöva olika fritidsaktiviteter. Det samarbetet bidrar även till åtagandet att göra idrott, fritid och friluftsliv mer tillgängligt oavsett förutsättningar vilket ökar inkluderingen i samhället.

Nämndens åtagande: Natur- och kulturresevat ska vara tillgängliga för alla. Investeringar i naturmiljöer såsom naturresevat, grönområden, parker fortsätter, bland annat genom att synliggöra och anpassa naturen till målgrupperna barn, äldre, nya användare och personer med funktionsnedsättning.

Status: Pågående. Tillgänglighetssamordningen inom programområdet verkar i hela kommunorganisationen. Tillgängliga stigar har byggts i t ex Hästhagen i Karlslund och i Kränglans naturresevat. Under 2020 har renovering av Strömsborg som sommarcafé i kulturresevatet Karlslund genomförts.

Nämndens åtagande: Arbetet för att Kulturkvarteret ska bli Örebro nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande ska fortgå. Kulturkvarteret ämnar bidra till att bryta isolering, stärka gemenskap och verka för ökad inkludering.

Status: Pågående.

4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

4.2.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 2

Det finns etablerade samverkanskontakter med lärosäten där verksamheterna inom programområdet bidrar till att utveckla utbildningsinnehåll, ta emot praktikanter och på andra vis bidrar till studenters förutsättningar för etablering på arbetsmarknaden. Under året har t ex flera kandidat- och magisteruppsatser inkommit från studenter från Örebro universitet där uppsatserna handlar om olika delar av programområdets ansvarsområden. Vissa av studenterna har även genomfört praktik på förvaltningar inom programområdet.

Summer college genomfördes även i år, då med utmaningarna *Karlslunds framtida utveckling*, *Utveckling av naturresevat* och *Området runt slottet*. Summer college är ett samarbete mellan Örebro kommun och Örebro universitet och är feriepraktik för ungdomar som under en viss period under sommaren arbetar med olika case (utmaningar) som kommunen valt ut. Deras perspektiv är mycket värdefulla för den

fysiska utvecklingen av Örebro, och samtidigt bidrar praktiken till delaktighet och inblick i hur kommunens organisation arbetar.

Under sommaren bidrog delar av programområdet till att fler personer än tidigare år fick feriepraktik. Exempelvis så erbjöd Stadsbyggnad cirka 70 fler praktikplatser i år jämfört med föregående år. Detta möjliggjordes till stor del av det statliga bidraget för att tillskapa fler feriepraktikplatser. Feriepraktikplatserna erbjöds i samarbete med FUFÅ.

Under 2020 har Öknaskogens entré byggts om där vi nu skapar en grön attraktiv mötesplats med fokus på barn och lek och rörelse (kåpphästbana med hinder och stall till kåpphästarna, låghöjdsbana inne i skogen, kompisgunga, lianer och grillplats). Området ligger mellan Vivalla, Hjärsta och Lundby Invigningen planeras under 2021. Även Äventyrsstigen mellan Brickebacken och Norra Bro har haft stöd av Delmos för att skapa mötesplatser som binder ihop olika bostadsområden. De båda har barn, familjer och pedagogiska verksamheter som främsta målgrupp och fokus på rörelseglädje.

Genom att följa och analysera befolkningsprognoser, och upprätta ett systematiskt arbetsätt för arbetsplatsförsörjning och fortsätta dialogen med näringslivet kommer åtagandet om att säkra förutsättningar för befintliga och tillkommande verksamheters utveckling och etablering att nås. Det finns en stadig, och god nivå av markreserv inom kommunens ägo.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Feriepraktik för ungdomar genom summer college har genomförts. Fler feriepraktikplatser än föregående år. Ombyggnation av Öknaskogens entré, tidigare en otrygg plats, har blivit en grön attraktiv mötesplats med fokus på barn och lek och rörelse. 	<ul style="list-style-type: none"> Färdigställa riktlinjer för friyta.

4.2.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar barn och elever till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential

Nämndens åtagande: Nämnden bidrar till utveckling genom redan etablerade arbetsätt, bland annat genom förutsättningar som skapas av den fysiska översiktsplaneringen.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning

Inriktningar:

- Örebro kommun ska systematiskt arbeta för god dialog med det lokala och regionala näringslivet i syfte att stärka samarbetet kring hållbar tillväxt och kompetensförsörjningsfrågor.

Nämndens åtagande: Förutsättningar för befintliga och tillkommande verksamheter att utvecklas och etableras ska skapas. Detta sker bland annat genom strategisk markförsörjning, aktivt deltagande på den lokala, regionala och nationella arenan samt via systematiska dialoger.

Status: Pågående. Under året har planläggning för nya verksamheter bedrivits. Detaljplan för större verksamhetsetableringar i Pilängen har antagits av Byggnadsnämnden och därmed skapat tillskott till Programnämndens planreserv. Aktivt detaljplanearbete har bedrivits vid flygplatsen där efterfrågan finns på utveckling av befintliga verksamheter och nyetablering. Arbetet med utvecklingsförslag för nytt större verksamhetsområde i Atle har startats upp under 2020. Ett frukostmöte med information om Örebro och Stadsbyggnads utveckling och verksamhet hölls digitalt i slutet på året. Mötet var välbesökt.

Nämndens åtagande: Samverka med lärosäten för att utveckla utbildningsinnehåll som kan bidra till ett stärkt underlag på arbetsmarknaden utifrån perspektiven attrahera och rekrytera kompetenser.

Status: Pågående. Stadsbyggnad har tagit emot praktikanter från samhällsplanerarprogrammet och kriminologiprogrammet på Örebro universitet. I återkoppling från praktikanterna och universitetet är Stadsbyggnad en mycket uppskattad praktikplats. Stadsbyggnad medverkar i utbildningsrådet för Samhällsplanerarprogrammet på Örebro universitet. Rådets verksamhet har varit vilande under 2020 p.g.a. Corona.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utan för arbetsmarknaden

Nämndens åtagande: Nämnden bidrar till utveckling genom etablerade arbetssätt inom driftsnämnderna, samverkansaktörer är bland annat Vuxam.

4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

4.3.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 3

Upplevelsen av trygghet ska öka i det offentliga rummet i Örebro. Genom nämndövergripande samverkan inom programområdet, och tillsammans med andra parter som t ex Partnerskapet, Brottsförebyggande rådet och numera även med kriminologiavdelningen på Örebro universitet utvecklas programområdets trygghetsskapande arbetssätt. Samarbetet kan vidareutvecklas, med ännu bredare deltagande – både inom programområdet och utanför. I årets planprogramarbete skapas förutsättningar för tryggare miljöer genom att identifiera brister och planlägga för miljöer som främjar integration, kopplar samman stadsdelar, skapar mötesplatser och tryggare rörelsestråk.

En planberedskap för tillkommande bostäder för äldre och trygghetsbostäder pågår i samarbete med programområde Social välfärd. Planeringsavdelningen har löpande

avstämningar med Lokalförsörjning för att möta behovet. Flera planärenden pågår för detta ändamål, bland annat detaljplaneläggning för nytt vård- och omsorgsboende i södra Brickebacken. Dialogen kan fördjupas för att hitta strategier för särskild planering utifrån lokaliseringsförutsättningar för grupp- och trygghetsbostäder.

Barnens trygghet, tillgänglighet och säkerhet i livsmiljöer är en prioriterad fråga för programnämnd Samhällsbyggnad. Det pågår arbete med trafiksäkerhetsåtgärder för barn, dessa är baserade på skolvägsanalyser. Som exempel kan nämnas vägar vid Tybblelundsskolan.

Programrådets förvaltningar rör sig mot att realisera digitaliseringsstrategin för programområde Samhällsbyggnad. Digitaliseringsstrategins syfte är att bidra till utvecklingen av Örebro som en smart stad, vilket främjar trygga och goda livsmiljöer. Fokus ligger inom områdena att digitalisera tjänster mot olika medborgare och organisationer samt arbetet med att skapa en digital tvilling av Örebro. Digital tvilling skapar t ex förutsättningar för digitala medborgardialoger.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Bred samverkan avseende trygghetsskapande åtgärder i den fysiska miljön, bland annat med kriminologiprogrammet på Örebro universitet. • Skapar förutsättningar för att bra livsmiljöer för barn i olika stadsdelar. • Utvecklar digitala metoder och arbetssätt för att bidra till ett tryggt och gott liv för alla i Örebro. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vidareutveckla samarbete med Social Vårld om behov av bostäder för programrådets målgrupper. • Vidareutveckla samarbetet med säkerhetsenheten, akademien och civilsamhället om trygghetsperspektiv i samhällsplaneringen. • Bredare samtal mellan samhällsbyggnadskompetensområden för att kraftsamla i hållbara sociala lösningar och trygghetsåtgärder.

4.3.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår från individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdraget inom Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Vårldens alla verksamheter jobbar med främjande insatser och förebyggande arbete

Nämndens åtagande: Nämnden bidrar till utveckling genom inriktningar och åtgärder under kommunfullmäktigemål Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdraget inom Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer

Inriktningar:

- Arbetet för att motverka och bryta människors ofrivilliga ensamhet ska stärkas.
- Samverkan inom kommunen och med andra aktörer i det trygghetsskapande och socialt förebyggande arbetet ska stärkas i hela Örebro kommun.

Nämndens åtagande: Barns trygghet, tillgänglighet och säkerhet i livsmiljöer ska prioriteras och möjliggöras. Genom investeringar satsas det på trafiksäkerhetskänsliga åtgärder som genomförs kontinuerligt utifrån skolvägsanalyser och åtgärdsplaner för gång och cykel. Detta medför att det är möjligt att åtgärda inkomna synpunkter från medborgare om gång- och cykeltrafik.

Status: Pågående. Fortsatt utbyggnad av huvudcykelstråk där bl.a. Hovstaleden etapp 2 och Brunnsleden etapp 2 har färdigställts. Även mindre åtgärder/kortare sträckor har färdigställts som förlängning av GC-bana vid Långbrotorg samt upprustning av Angelgatan. Mindre GC-åtgärder har också genomförts i samarbete med Tekniska förvaltningens reinvesteringsarbete, vilket på ett kostnadseffektivt sätt förbättrat bl.a. passagepunkter för oskyddade trafikanter.

Nämndens åtagande: Upplevelsen av trygghet ska öka i det offentliga rummet i Örebro. Genom nämndövergripande samverkan inom, och utanför, programområde Samhällsbyggnad ska upplevelsen av trygghet öka. Detta kan bland annat innebära ökade dialoger med civilsamhället, insatser för ökad belysning i enlighet med investeringsprogram och insatser med utgångspunkt i fysisk planering. Planerandet och genomförandet bör utgå från denna samverkan med civilsamhället och andra samhällsaktörer i fråga om långsiktig planering samt direkta åtgärder i den fysiska miljön.

Status: Pågående. Stadsbyggnad har under året samarbetat med kriminologiprogrammet på Örebro universitet. Dessa har tillsammans med förvaltningens studerat hur förvaltningen idag arbetar med trygghetsperspektivet och hur det arbetet kan fördjupas och förbättras.

Nämndens åtagande: Digitaliseringsstrategin för programområde Samhällsbyggnad ska förverkligas i syfte att bidra till utvecklingen av Örebro som en smart stad vilket främjar trygga och goda livsmiljöer.

Status: Pågående. Steg som hittills har realiserats är fortsatt medverkande i nationella och internationella nätverk som syftar till att utveckla den smarta staden. Som exempel kan nämnas ett nationellt projekt som drivs av Drive Sweden och AI Sweden.

Projektet sker i förvaltningsövergripande samarbete mellan Stadsbyggnad och Tekniska förvaltningen för att undersöka hur digitalisering (primärt artificiell intelligens) kommer att påverka mobiliteten, och hur kommuner kan implementera dessa nya tekniker.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet

Nämndens åtagande: Barn och unga ska ha tillgång till attraktiva lekmiljöer, mötesplatser och aktivitetsytor.

God tillgång till gröna miljöer bidrar till en ökad livskvalitet och folkhälsa, minskade ojämlika uppväxtvillkor och främjar en meningsfull fritid.

Status: Pågående. Under året har flera insatser gjorts för att skapa attraktiva lekmiljöer, mötesplatser och aktivitetsytor för barn och unga i olika stadsdelar, t ex Saxonparken, Hästhagens brygga och cykelleken för de allra yngsta i Harald Aronssons park i Rosta.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska

Nämndens åtagande: Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdraget inom Programnämnd Samhällsbyggnad

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet

Inriktningar:

- I arbetet med att få fram fler bostäder i Örebro behöver bostäder för äldre, människor i ekonomisk utsatthet och på bostäder med fokus på fysisk tillgänglighet beaktas.

Nämndens åtagande: Under mandatperioden ska det, genom planläggning, möjliggöras för 4000 nya bostäder. Tillgång till bostäder inom och utanför Örebro tätort ska finnas, med förutsättningar för att kunna leva och bo under livets alla skeden. Arbetet ska ske utifrån de ställningstaganden som finns i översiktsplanen.

Status: Pågående. Löpande pågående. Antal nyproducerade bostäder under året uppgår till 844, vilket är något under målvärdet för 2020. Målvärdet för mandatperioden på 4000 bostäder förväntas uppnås, då målvärden för tidigare år överskridits samt att flera större planeringsprojekt för bostäder pågår.

Nämndens åtagande: En planberedskap för tillkommande boenden för äldre och trygghetsbostäder ska finnas.

Status: Pågående. Planeringsavdelningen har löpande avstämningar med Lokalförsörjning för att möta behovet. Flera

planärenden pågår för detta ändamål. Bl.a. kan nämnas detaljpanelläggning för nytt vård- och omsorgsboende i södra Brickebacken. Dialogen kan fördjupas för att hitta strategier för särskild planering utifrån lokaliseringsförutsättningar för grupp- och trygghetsbostäder.

4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

4.4.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 4

Nämnden arbetar för att säkra förutsättningar för att leva, bo, verka i och uppleva Örebro kommun, med utgångspunkt i framtagna styrdokument. Under mandatperioden ska det, genom planläggning, möjliggöras för 4000 nya bostäder. Det ska finnas tillgång till bostäder inom och utanför Örebro tätort, med förutsättningar för att kunna leva och bo under livets alla skeden. Arbetet sker utifrån de ställningstaganden som finns i översiktsplanen.

Under året pågår arbete med ett flertal planprogram och utvecklingsförslag som syftar till att skapa planberedskap för fler att säkra den långsiktiga bostadsförsörjningen och arbetsplatsbehovet i kommunen, samt verka för en sammanhållen stadsväv. Flera så kallade volymplaner är under framtagande eller planeras att påbörjas under nästa år. Planreserven för landsbygden har genomgått en översyn och ett flertal planuppdrag för landsbygden pågår. Antalet nya bostäder som ska produceras på såld mark är högre 2020 än de senaste åren.

Ett flertal sålda tomter för småhus och flerbostadshus har sålts hittills under året, och antalet byggklara småhustomter till försäljning är högre än på flera år. Ett samarbete pågår mellan ÖBO och Botrygg för förmedling av bostäderna inom pilotprojektet Bostäder för fler. Pilotprojektets lägenheter hyrdes ut med en lägre hyra under 2020. En utredning om förutsättningar för en förmedling av hyresbostäder pågår. Det pågår arbete för att möjliggöra bostäder med olika upplåtelseformer, så att det ska finnas bostäder som passar människors behov i olika livsskeden och utifrån olika förutsättningar.

Sammanhållningen mellan stadsdelar ska öka. Flera planeringsprojekt pågår med syftet att sammanbinda stadsdelar. Planprogram för Holmen, Brickebacken samt Tybbleängen kan nämnas, samt utvecklingsförslag för Stora Hyddan. Funktionsblandade stadsdelar där det finns arbetstillfällen, samhällsfunktioner och bostäder bidrar till att minska de geografiska barriärerna. Därutöver bidrar de till minskade skillnader avseende livsvillkor och ökad rörelse bland människor under dygnets olika timmar. Den geografiska spridningen av planuppdrag har under året varit god och utgör en av de parametrar som avgör (i dialog med mark- och exploatering) var framtida planarbete utförs. Flera stora detaljplaner som möjliggör för långsiktig bostadsförsörjning har vunnit laga kraft såsom Heden och Marieberg, samtidigt som planarbete pågår för områden som t.ex. Bettorp.

Aktivt arbete pågår för att förbättra förutsättningarna till ett hållbart resande, bland annat genom det fortsatta arbetet med BRT (Bus Rapid Transit) vars första delsträcka etapp 1 projekterades under 2020. En samplanering mellan utvecklingen av BRT (Bus Rapid Transit) och stadsplaneringen i övrigt ska fortgå.

Samarbetet med Trafikverket inom kommunikationsfrågor och med att synliggöra den regionala nyttan av en ny järnvägsförbindelse mellan Oslo och Stockholm fortsätter, vilket skulle stärka både Örebro kommuns position som attraktiv stad och likaså hela regionen. Den nya och snabbare järnvägsförbindelsen kan bidra till att fler företag önskar

etablera sig i regionen, fler människor kan bo här samtidigt som de har möjligheter att arbetspendla vid behov och ökar förutsättningarna besöksnäringen.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivt arbete med att skapa förutsättningar för bostäder i olika stadsdelar, med olika upplåtelseformer för att passa människors behov i olika livsskederna och med olika förutsättningar i enlighet med ÖP. Vid detaljplaneläggning möjliggörs för flera boendeformer samt skapas plats för andra boendeformer än i stadsdelen i övrigt. • Fortsatt arbete för hållbart resande i Örebro kommun genom BRT samt till och från regionen genom Oslo-Stockholm. Förutsättningarna för att cykla i Örebro kommun har förbättrats, fler nya huvudcykelstråk färdigställdes under 2020. • Flera grönmiljöer tillskapas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samordnade metoder för förbättrade arbetssätt med social hållbarhet. Flera planeringsprojekt pågår med syftet att sammanbinda stadsdelar. Planprogram för Holmen, Brickebacken samt Tybbleängen kan nämnas, samt utvecklingsförslag för Stora Hyddan. • Analys av om det finns skillnader i barns tillgång till stimulerande och hälsofrämjande lek- och aktivitetsmiljöer i olika delar av kommunen • Första deletappen i BRT projekterades under 2020. • Kopplingen mellan investering och drift.

4.4.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommuns invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor

Inriktningar:

- Vidareutveckla metoder och arbetssätt för jämlika livsmiljöer i Örebro kommun.
- Skapa förutsättningar för prismässigt efterfrågade bostäder i hela kommunen.

Nämndens åtagande: Förutsättningar för att leva, bo, verka i och uppleva Örebro kommun ska finnas, med utgångspunkt i framtagna styrdokument.

Status: Pågående. Antal nyproducerade bostäder under året uppgår till 844, vilket är något under målvärdet för 2020. Målvärdet för mandatperioden på 4000 bostäder förväntas uppnås, då målvärden för tidigare år överskridits samt att flera större planeringsprojekt för bostäder pågår.

Nämndens åtagande: Nämnden bidrar till utveckling genom redan etablerade arbetssätt, bland annat genom planberedskap för bostäder med olika upplåtelseformer.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer

Nämndens åtagande: Sammanhållningen mellan stadsdelar ska öka. Nämnden ska utveckla funktionsblandade stadsdelar där det skapas arbetstillfällen, strukturskapande samhällsfunktioner och bostäder. Det bidrar till minskade skillnader avseende livsvillkor, ökad rörelse bland människor under dygnets olika timmar samt bidrar till minskade geografiska barriärer/skillnader. Arbetet sker i enlighet med översiktsplanen.

Status: Pågående. Vid detaljplaneläggning möjliggörs för flera boendeformer samt skapas plats för andra boendeformer jämfört med stadsdelen i övrigt. Pågående samt slutförda projekt i Bettorp, Ormesta samt invid Brunnsparken. Flera planeringsprojekt pågår med syftet att sammanbinda stadsdelar. Planprogram för Holmen, Brickebacken samt Tybbleängen kan nämnas, samt utvecklingsförslag för Stora Hyddan.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov

Nämndens åtagande: Nämnden bidrar till utveckling genom redan etablerade arbetssätt, bland annat genom planberedskap och strategisk markförsörjning.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens

Inriktningar:

- Ha en bra attityd och effektiva processer gentemot näringslivet.
- Utveckla den gemensamma bilden av platsen Örebro och vad som är Örebros framgångsfaktorer.

Nämndens åtagande: Förutsättningar för befintliga och tillkommande verksamheter att utvecklas och etableras ska skapas. Detta sker bland annat genom strategisk markförsörjning, aktivt deltagande på den lokala, regionala och nationella arenan samt via systematiska dialoger.

Status: Pågående. För verksamhetsmark överträffades målet för 2020 med stor marginal. Totalt planlades 49 ha mark för verksamhetsändamål, samtidigt som målvärdet var 20 ha. Planering för ytterligare större tillskott på verksamhetsmark pågår. Bl.a. detaljplaner vid Törsjö samt vid flygplatsen och utvecklingsförslag för Atle.

Nämndens åtagande: Förutsättningar för bostadsbyggande ska motsvara befolkningsstillväxtens behov.

Status: Pågående. Under året har detaljplaner som möjliggör för ca 800 bostäder vunnit laga kraft. Av dessa är ca 300 på kommunalägd mark som bidrar till möjligheten att möta målet genom markanvisning. Under 2020 färdigställdes fler bostäder än vad befolkningsökningen teoretiskt gav stöd för.

Nämndens åtagande: Framtidens publika platser ska präglas av mångfald och

flexibilitet för att möta en snabbt växande befolkning samt skapa ett ännu attraktivare Örebro.

Status: Pågående. Arbetet med att färdigställa en upprustning av Teaterplan pågår och beräknas bli klart under våren 2021. Planering för upprustning av Fisktorget pågår.

Nämndens åtagande: Digitaliseringsstrategin för programområde Samhällsbyggnad ska förverkligas i syfte att bidra till utvecklingen av Örebro som en smart stad vilket främjar attraktiva livsmiljöer.

Status: Pågående.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag

Inriktningar: Utveckla Örebros position som logistiknav.

Nämndens åtagande: Förutsättningar för ett hållbart resande ska säkras. För att bidra till klimatsmart, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag ska nämnden arbeta utifrån de ställningstaganden som finns i Örebro kommuns trafikprogram.

Status: Pågående. Delsträcka 1 i BRT-projektet, mellan Österplan och Universitetsrondellen, projekterades under vintern 2020/21 och byggstart för delsträcka 1 planeras till våren 2021.

Nämndens åtagande: Arbetet med järnväg Oslo-Sthlm 2:55 ska fortsätta.

Genomförandet av järnväg Oslo-Sthlm 2:55 förväntas medföra snabbare och mer miljövänliga resor till och från Örebro. Det förväntas även leda till en stärkt region utifrån ett arbetsmarknads- och boendeperspektiv.

Status: Pågående. Arbetet och samarbetet kring Oslo-Sthlm har förstärkts under året och bl.a. har regionala nyttor studerats utifrån en snabbare järnvägsförbindelse, vilket också en kommunikationsplan har tagits fram för. Kommunikationsplanen har bl.a. arbetats fram inom ramen för E18-gruppens samarbete.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor

Nämndens åtagande: Mötesplatser ska finnas, och utvecklas runt om i Örebro kommun. Mötes- och samlingsplatser bidrar till att bryta isolering, stärka gemenskap och ökade möjligheter för människor att mötas.

Status: Pågående. Arbetet med att färdigställa en upprustning av Teaterplan pågår och beräknas bli klart under våren 2021. Planering för upprustning av Fisktorget pågår.

Prognos för indikatorer

Indikatorer inom målområde 4	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021
Har aktualitetsprövning av översiktsplan gjorts innevarande mandatperiod?	Ja	Nej	Nej	Nej
Kommentarer till indikatorernas prognos				
Översiktsplanen har en central roll i kommunernas arbete att formulera strategier för en långsiktigt hållbar utveckling. ÖP kommer aktualiseringsprövas igen nästa mandatperiod.				

4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

4.5.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 4

Flera insatser pågår, exempelvis genomförande och uppföljning av åtgärder i vattenplanen. En översiktlig dagvattenutredning har tagits fram som används i tidiga skeden för att för att minimera den negativa påverkan på vattenförekomsterna vid nyexploatering.

Utvecklingsbehov finns för att säkra vattentillgångarna i tid av kris och utifrån ett klimatanpassningsperspektiv. Produktion och distribution av dricksvatten är en utsatt och prioriterad fråga. För att säkerställa dricksvattenförsörjningen bör ett samordnat kontinuitetsplaneringsarbete prioriteras. Programområdet, genom tekniska förvaltningen, deltar i ett projekt tillsammans med övriga kommuner i regionen. Målet med kommunens deltagande är att ta fram en nödvattenstrategi för Örebro kommun.

Handlingsplan är påbörjad för översvämning och skyfall med inledande utredningsarbete som är en åtgärd i Klimatanpassningsplanen.

Ett nämndöverskridande arbete pågår för framtagande av handlingsplan för implementering av Grönstrategi för Örebro kommun. Biologisk mångfald gynnas genom flera olika insatser, bland annat genom de reservat som finns inom kommunens ägor, genom de åtgärder som görs med till exempel fjärlandskap. Under 2020 restaureras 40ha kulturlandskap. Biologiskt rika ängar, beteshagar och våtmarker skapas.

Arbete har påbörjats för att komplettera kommunens översiktsplan gällande energiförsörjning i fysisk planering.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Flera åtgärder pågår för att gynna biologisk mångfald. Flera åtgärder pågår för att säkra dricksvattenförsörjning. Flera pågående åtgärder för klimatanpassning. 	<ul style="list-style-type: none"> Framtagande av handlingsplan för skyfall och översvämningar. Samordnat kontinuerligt kontinuitetsplaneringsarbete för att säkra dricksvattenförsörjning. Ta fram en strategi för naturvård och friluftsliv.

4.5.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka användningen av förnybar energi med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan.

Inriktningar:

- Jämfört med år 2000 ska klimatbelastningen minska med 40 procent per invånare för det geografiska området Örebro kommun, samt minska med 80 procent per invånare för Örebro kommunkoncern.
- Utveckla kommunens arbete med att uppmuntra och möjliggöra för en hållbar livsstil hos kommuninvånarna.
- Utveckla samverkan mellan näringsliv, civilsamhälle, offentlig sektor och akademien för att utbyta kunskap och gemensamt agera för att möta klimatutmaningen.

Nämndens åtagande: Relevanta och effektiva innovationer i markanvisningar kopplat till Smart stad och energieffektivitet ska fortsätta. Detta bidrar till ökade förutsättningar för att möjliggöra för en hållbar livsstil hos kommuninvånarna. Koppling till kommande och befintliga styrdokument exempelvis trafikprogrammet och översiktsplanen.
Status: Pågående.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade

Inriktningar:

- Arbeta för ökad hänsyn till ekosystemtjänster inom det kommunala uppdraget.
- Utveckla samverkan mellan näringsliv, civilsamhälle, offentlig sektor och akademien för att utbyta kunskap och gemensamt agera för att möta klimatutmaningen.
- Fortsätta arbetet med att långsiktigt trygga vattenförsörjningen. Bland annat genom Vätternvatten AB:s verksamhet, genom att påbörja byggnation av en ny vattenreservoar, samt genom att säkra vattenledningssystemet nu och i framtiden.

Nämndens åtagande: Vattenplanens åtgärder ska genomföras. Vattenplanen syftar till att säkra en god status för Örebro kommuns vattenförekomster och att långsiktigt trygga dricksvattenresurserna.
Status: Pågående.

Nämndens åtagande: Vattenskyddsområde för Svartån ska inrättas
Detta bidrar till långsiktigt tryggad dricksvattenförsörjning för Örebro kommun.
Status: Pågående.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Inriktningar:

- Arbeta för ökad hänsyn till ekosystemtjänster inom det kommunala uppdraget.
- Arbeta för biologisk mångfald genom att ta fram en strategi för naturvård och friluftsliv och skapa en handlingsplan för att implementera kommunens grönstrategi.

Nämndens åtagande: Biologisk mångfald ska stärkas genom framtagandet av en Strategi för naturvård och friluftsliv.
Status: Ej påbörjat.

Nämndens åtagande: Biologisk mångfald ska stärkas genom framtagandet av en handlingsplan för att implementera kommunens grönstrategi.
Status: Har varit vilande under delar av året men nu pågående.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka

Nämndens åtagande: Nämnden bidrar till utveckling genom redan etablerade arbetssätt, bland annat genom etablerat samarbete mellan Tekniska nämnden, Programnämnd Samhällsbyggnad Egen verksamhet, Byggnadsnämnden, Miljönämnden och Kommunstyrelsen

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema förhållanden och ett förändrat klimat

Inriktningar:

- Utveckla samverkan mellan näringsliv, civilsamhälle, offentlig sektor och akademien för att utbyta kunskap och gemensamt agera för att möta klimatutmaningen.

Nämndens åtagande: Förutsättningar för genomförande av åtgärderna i Klimat-anpassningsplanen ska finnas.
Status: Pågående.

4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro

4.6.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 6 Programnämnd Samhällsbyggnad uppfyller målområdets åtaganden i hög utsträckning.

Det pågår ett kontinuerligt arbete med informationsspridning mellan förvaltningarna inom programområde Samhällsbyggnad för att öka samverkan om investeringar i tidigt skede och genomgående under hela processen. En processkartläggning av programområdets olika investeringsområden har genomförts. Under hösten har funktionen ”Ramberedningsgruppen” testas. Gruppen ska arbeta med samordning och prioritering av programområdets investeringsanslag i syfte av att öka genomförandegraden samt måluppfyllelsen. Genom att samordna investeringarna inom programområdet kommer dialogen om vad som är genomförbart varje år att öka. Det leder till högre effektivitet och bättre resursutnyttjande.

Samtidigt pågår arbete med utveckling av programgemensam investeringsprocess där hela programområdets behov ska samlas och prioriteras. Utveckling pågår för att ta fram stöd för uppföljning av investeringar för Programnämnd samhällsbyggnad. Det kommungemensamma investeringsprogrammet utvecklas kontinuerligt och information kring övriga kostnader kopplade till investering kan nu redovisas. Inför 2022 kommer ett nytt investeringsområde kopplat till den växande kommunen att införas, vilket möjliggör ännu mer tydlighet kring ökade kringkostnader för programområde Samhällsbyggnads verksamheter. Under 2021 kommer fokus finnas på framtagande av metod för att säkerställa att jämställdhetsperspektivet beaktas i framtagandet av investeringsprogram för Programnämnd samhällsbyggnad.

Programområdet har tagit ansvar som arbetsgivare under Coronapandemin och gjort flera insatser ur ett arbetsmiljöperspektiv. En stor del av medarbetarna har arbetsuppgifter som möjliggör arbete hemifrån. Förvaltningarna har möjliggjort för medarbetare att ha arbetsutrustning såsom stor skärm, tangentbord och datormus för att skapa bättre förutsättningar för arbete hemifrån. Förvaltningarna har även arbetat med olika former av regelbundna avstämningar och träffar utifrån nationella rekommendationer för att säkra upp den psykosociala arbetsmiljön. De medarbetare som inte har möjlighet att arbeta hemifrån prioriteras utifrån de möjligheter som finns att tillgå, t ex har personalen på biblioteken fått plexiglas uppsatta vid sina diskar.

Aktivt arbete pågår för att se till så att Citypassagen är en fortsatt god arbetsplats i aktivitetsbaserad miljö. Ett exempel är de två chefsträffar vi haft under 2020. Alla chefsleden i Citypassagen träffas där grundtonen är samarbete i vår aktivitetsbaserade miljö. Senaste var fokus på att vara tillgänglig som chef och prestationsbedömningar av medarbetare i en tid då flertalet arbetar på distans.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Genomgående utveckling av investeringsprocessen för att uppnå högre effektivitet och bättre resursutnyttjande. Tagit arbetsgivaransvar för att säkra en god arbetsmiljö under Coronapandemin. 	<ul style="list-style-type: none"> Säkerställa att jämställdhetsperspektivet vid investeringsprocessen tillkommer och implementeras.

4.6.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta nämndöverskridande för att nå högsta möjliga resursnytta

Inriktningar:

- Förbättra och samordna nyttjandegraden av befintliga och framtida lokaler i Örebro kommun.
- Utveckla principer för ekonomistyrning som skapar incitament för kostnadsmedvetenhet, förnyelse och effektivitet med kommunens medel.
- Genomföra en strukturomvandling för att säkerställa välfärdens tillväxt i tider av demografisk förändring.
- Skapa förutsättningar för en transparent resursfördelning som tar hänsyn till demografiska och strukturella behov.
- Utöka dialogen med marknaden inför upphandling.
- Arbeta fram inköpsrutiner som bidrar till ett bättre resursutnyttjande.

Nämndens åtagande: Utveckla och ta fram strategiskt arbetssätt för ekonomistyrning i syfte att skapa långsiktighet, struktur och en ekonomi i balans för programområde Samhällsbyggnad.

Status: Pågående. Arbeta med investeringsprocessen har pågått under 2020 var nya kolumner har införts i investeringsplanen. Investeringsplanen kommer inför investeringsbudget 2022 bli allt mer pricksäker kring när faktiska investeringsmedel behövs och även vilket år driftskostnadskonsekvenserna kommer att inträffa, både i form av kapitalkostnader men även övriga driftskostnader såsom personal, hyra m.m.

Nämndens åtagande: För att skapa förutsättningar för mer långsiktigt och resurseffektivt arbete inom Programnämnd Samhällsbyggnad ska driftsnämnderna arbeta med effektivare inköpsorganisation och ökad köptrohet.

Status: Pågående. Tillsynsrapporten för 2020 visade låg andel fel köp för Programnämnd samhällsbyggnad egen verksamhet.

Nämndens åtagande: Öka samverkan i tidiga skeden inom programområde Samhällsbyggnad för att uppnå effektivare resursutnyttjande och bättre genomförbarhet.

Status: Pågående, exempelvis översyn av investeringsprocessen.

Nämndens åtagande: Investeringsprocessen inom programområde Samhällsbyggnad ska tydliggöras och utvecklas, i syfte att uppnå bättre samordning, resursutnyttjande, tydligare prioriteringar, ökat genomförande, vilket ämnar leda till ökad måluppfyllelse.

Status: Pågående.

Nämndens åtagande: Nyttjandegraden av befintliga och framtida lokaler i Örebro kommun ska förbättras och samordnas, för programområdet innebär det primärt Citypassagen, Kulturkvarteret och Tekniska nämndens lokaler.
Status: Pågående.

Nämndens åtagande: Programområdet behöver identifiera, synliggöra och presentera effekten av volymförändringar i nämnderna till följd av den växande kommunen som ej har budgetkompenserats för, i syfte att skapa transparens och arbeta för en ekonomi i balans.
Status: Pågående. Arbetet pågår med att identifiera och synliggöra kostnader för färdtjänsten. Tekniska förvaltningen och exploatering har under året utvecklat arbetsmetoder för att synliggöra effekter av tillkommande allmän plats, vilket presenterats i nulägesbeskrivningen.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas

Inriktningar:

- Skapa förutsättningar för en transparent resursfördelning som tar hänsyn till demografiska och strukturella behov.

Nämndens åtagande: Säkerställa att jämställdhetsperspektivet har beaktats vid framtagandet av investeringsprogram för Programnämnd Samhällsbyggnad.
Status: Pågående. Ny investeringsplanemall framtagen.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetens och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter

Inriktningar:

- Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter.

Nämndens åtagande: Samverkan ska med lärosäten. Samverkan för att uppmärksamma studenter Örebro kommun som arbetsgivare och för att utveckla utbildningsinnehåll som kan bidra till ett stärkt underlag på arbetsmarknaden utifrån perspektiven attrahera och rekrytera kompetenser, kan bidra till att främja kompetensförsörjningen inom regionen Örebro.
Status: Pågående.

Nämndens åtagande: Framgent utvärdera Citypassagen och aktivitetsbaserat arbetssätt för att säkerställa ett positivt och produktivt arbetssätt med god arbetsmiljö.
Status: Pågående. LFE arbetar för att stärka förvaltningarnas samarbete. Citypassagens kunde snabbt ställas om under året för att passa den centrala stabens arbete.

5. Analysunderlag – ekonomi.

Ekonomiskt resultat – skattefinansierad verksamhet

Programnämnd samhällsbyggnads skattefinansierade verksamhet redovisar för 2020 en samlad positiv budgetavvikelse om + 9,6 mnkr, vilket motsvarar en positiv avvikelse på 1 procent av aktuell budgetram vid bokslut 2020. Den negativa avvikelsen återfinns inom Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet medan övriga nämnder redovisar positiva avvikelser. Även inom programgemensamt redovisas en positiv avvikelse. Vid delår 2 prognostiserades en negativ avvikelse på – 8,3 mnkr och utfallet är en förbättring mot den prognostiserade avvikelse på + 16,2 mnkr.

Den negativa avvikelsen återfinns inom Programnämnden samhällsbyggnads egen verksamhet och hänförs till kollektivtrafiken där avvikelsen uppgår till – 18 mnkr, varav färdtjänsten utgör -16,6 mnkr. Kostnadsutvecklingen för färdtjänsten fortsätter öka har ökat kraftigt de senaste åren, vilket är en konsekvens av kommunens tillväxt och senaste årens demografiutveckling. Verksamheten har dock inte volymkompenserats i budget för detta, vilket är en av anledningarna till den negativa avvikelsen. Att kostnaden har minskat jämfört mot 2019 beror på den pågående Coronapandemin vilket har haft en påverkan på antalet resor under året vilket har inneburit en totalt lägre kostnad för färdtjänsten men en ökning i kostnad per resa. Dessutom har Programnämnd samhällsbyggnad inför 2020 sagt upp taxesubventionen för färdtjänsten vilket har frigjort 3,4 mnkr i budgetutrymme som har använts för att förstärka färdtjänstensbudget. Programnämnd samhällsbyggnad har även tagit bort högkostnadsskyddet vilket beräknas ge en nettoeffekt mellan 1 – 3 mnkr genom sänkta kostnader/ökade intäkter. Effekten av att högkostnadsskyddet har tagits bort har inte kunnat analyserats under året med anledning av Coronapandemin. Region Örebro län (RÖL) har även upphandlat ett nytt trafikavtal under året vilket ersätter det tidigare direktupphandlade avtalet. Avtalet kommer innebära en lägre kostnad jämfört med direktupphandlingen men avtalet kommer även fortsättningsvis uppräknas med index vilket kommer medföra ytterligare framtida budgetavvikelser.

Trots den positiva avvikelsen under året kvarstår den stora utmaningen för hela programområdet med att befintliga budgetmedel samt årliga budgetreduceringar till följd av effektiviseringskrav hantera investeringar och drift i den växande kommunen, både utifrån ökad yta och ökad demografiutveckling. I dagsläget justeras inte programrådets budget utifrån befolkningsökningen, utökat driftåtagande till följd av att kommunen växer, pris- och indexökningar med mera, utan detta måste hanteras inom befintlig budget samtidigt som budgeten även årligen minskar till följd av effektiviseringskrav. Då programrådets åtagande ökar åringen utan kompensation kan detta anses vara ett ytterligare ”dolt” effektiviseringskrav utöver kommunens generella effektiviseringskrav. För att klara ekonomi i balans samt bibehålla önskad kvalitet/ambitionsnivå som levereras idag krävs att samtliga nämnder arbetar med omprövningar och effektiviseringar av verksamheter och arbetssätt, samt utvärdera ambitionsnivåer och vad som kan fortsatt utföras eller avstå att utföra utifrån lagstyd/ frivillig verksamhet om man inte klarar av att leverera den kvalitet/ambitionsnivån som man gör idag med nuvarande resurser.

Ekonomiskt resultat – taxefinansierad verksamhet

Programrådets taxefinansierade verksamheter vatten och avlopp samt avfall redovisar ett samlat utfall på -4,2 mnkr. Avvikelsen hänförs till avfalls verksamheten var både affärsverksamheten och kollektivverksamheten redovisar negativa resultat för året. Avfallsverksamhetens resultat minskar verksamhetens eget kapital, vilket är positivt och efter bokslut 2020 uppgår till cirka 83 mnkr. Vatten och avlopp redovisar för året en

positiv avvikelse, den positiva avvikelsen ska återställa del av verksamhetens negativa egna kapital. Resultatet ökar verksamhetens egna kapital, som efter bokslut 2020 uppgår till -17 mnkr.

Effektivisering

Enligt ÖSB 2020 tilldelades Programnämnd samhällsbyggnad ett generellt effektiviseringskrav på 4,6 mnkr. Effektiviseringskravet motsvarade då cirka 0,7 procent av Programnämnd samhällsbyggnads aktuella budgetram för 2019 när OSB beslutades. Effektiviseringskrav är det samlade begreppet för alla åtgärder som kan vidtas för att minska nämndens nettokostnader vilket kan ske genom ökade intäkter eller minskade kostnader eller en kombination av dessa. Syftet med effektiviseringskrav är att nå en budget i balans för det kommande verksamhetsåret. Enligt beslutade programplanen skulle det generella effektiviseringskravet fördelas proportionerligt till programområdes driftsnämnder med undantag för Byggnadsnämnden och Miljönämnden. Dessa två verksamheter är främst taxefinansierade och skattedelen utgör enbart en liten del av den totala budgeten vilket innebär att undantaget håller taxan till en lägre nivå. Bedömningen var att konsekvenserna av effektiviseringskravet skulle ha en negativ effekt på verksamheterna ur ett totalekonomiskt perspektiv och därmed fördelas deras effektiviseringskrav ut till de andra verksamheterna inom programområde Samhällsbyggnad. Byggnadsnämndens andel på 39 tkr fördelas till Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet då det finns en tät koppling mellan verksamheterna medan Miljönämndens andel på 116 tkr fördelats jämnt mellan de övriga driftsnämnderna.

Driftsnämnderna har i sina respektive verksamhetsplaner fattat beslut kring hantering av tilldelat effektiviseringskrav.

Tekniska nämndens andel av det generella effektiviseringskravet uppgick till 1,2 mnkr. Nämndens bedömning är att samtliga åtgärder har slutföras under 2020 och gett den önskad effekt. Bland annat har taxan för upplåtelse av offentlig plats höjts, vilket beräknas medföra ökad intäkt på 1,0 mnkr samt sänka ambitionsnivån av sommarblommor, 1,3 mnkr.

Fritidsnämndens förslagna effektiviseringsåtgärder motsvarar 2,5 mnkr och har genomförts under 2020. Fritidsnämnden har bland annat reducerat planeringsreserven, genomfört organisationsförändringar i chefsledet samt arbetat med arbetat med effektivare lokalnyttjande.

Kulturnämndens förslagna effektiviseringsåtgärder motsvarar 3,8 mnkr och har genomförts och gett de förväntade resultaten under 2020. Kulturnämnden har bland annat reducerat sommarbidrag, höjt avgifter inom ämneskurser inom Kulturskolan, m.m.

Programnämnd samhällsbyggnads andel inklusive Byggnadsnämndens andel av effektiviseringskravet uppgick till 0,9 mnkr och har genomförts genom att bland annat reducera planeringsreserv, uppsägning av avtal för biogas, m.m.

Dessutom beslutades enligt ÖSB 2020 ett riktat uppdrag avseende kostnadsbesparingar hänfört till inköp motsvarande 35 mnkr. Det riktade uppdraget fördelades enligt ÖSB 2020 jämnt till alla kommunens nämnder med 0,4 procent vardera, Programnämnd samhällsbyggnad tilldelades 2,8 mnkr. Programnämnd samhällsbyggnad har fördelat budgetreducering avseende inköp jämnt till alla programområdets driftsnämnder. Under året skulle rapportering ske till kommunstyrelsens utskott för hållbar utveckling dock har effekterna av uppdraget inte kunnat synliggöras inom programområde Samhällsbyggnad.

Inom programområde Samhällsbyggnad anser enbart Miljönämnden, vars andel uppgick till 68 tkr, att kostnadsbesparings uppdraget hänfört till inköp kan realiseras genom inköpsåterhållsamhet eller köptrohet. Övriga driftsnämnder inom programområde Samhällsbyggnad anser att de inte kan hantera belopp som tilldelats enligt syftet med uppdraget, det vill säga genom att inte handla utanför avtal eller genom andra inköps effektiviserande åtgärder.

Både Kulturnämnden och Fritidsnämnden har i sina årsberättelser lyft att de har sett kostnadsreduceringar under året men att de inte kan hänföras till om det är en effekt av effektivare inköp eller Coronapandemin. Båda nämnderna har önskat stöd från Upphandlingsenheten för att påvisa var den riktade effektiviseringen på inköp kan hämtas hem.

Tekniska nämnden har i sin verksamhetsplan förtydligat att de inte anser att effektiviseringar gällande inköp kan ske genom inköpsåterhållsamhet eller genom ökade köptrohet utan har genomfört andra åtgärder för att hantera deras andel av kravet på 0,7 mnkr.

Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet anser även dem att det inte är möjligt att uppnå önskad effekt genom inköpsåterhållsamhet eller genom ökad köptrohet. För att klara av kravet har andra åtgärder vidtagits motsvarande 0,5 mnkr.

Även Byggnadsnämnden anser att tilldelade andel på 23 tkr inte kan genomföras via ökad köptrohet eller inköpsåterhållsamhet utan har vidtagit andra åtgärder.

De möjliga besparingarna för Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet och Tekniska nämnden är kopplat till kostnadsdämpande åtgärder för investeringar. Kostnadsdämpande åtgärder kan vara relaterat till upphandling till lägre pris än budgeterat vilket inte är en besparing utan en kostnadsdämpning. Kostnadsdämpningen kommer inte realiseras direkt utan medför lägre kapitalkostnader för investeringar under de 25 – 40 åren som investeringar skrivs av på. Den årliga effekten är därmed väldigt låg.

Ingen justering av det riktade uppdraget har skett under 2020 vilket innebär att verksamheterna inom Programnämnd samhällsbyggnad har hanterat uppdraget via andra åtgärder såsom att minska kostnader för personal eller andra verksamhetskostnader.

Planeringsreserv programnämnd Samhällsbyggnad

Planeringsreserv programnämnd Samhällsbyggnad	Nämnd	Belopp (tkr)
Planeringsreserv att kunna fördela 2020		3 280
Förslag fördelning 2020, engångsbeslut i programplan		
Besöksräkning City Örebro	PN	-160
Ek. stöd Hopajola 2019	PN	-100
	KN/FN/MN/ BN/TN/PNS	
Tillägg från pn planeringsreserv för att minska omprövningskrav *	egen vh/PN	-1000
Projektledare Tekniskas nya lokaler	PN egen vht	-100
Åtgärder för övergördning i Blackstaån (2020 - 2022)	PN egen vht	-50
Summa förslag fördelningar under 2020		-1 410
Beslut of fördelningar under 2020		
Höjd driftkostnad friluftsbad Hästhagen	FN	-104
Konsult färdtjänstrevision	PNS egen vht	-500
Utredningskostnad Tekniska nämndes nya lokaler	PN	-1 200
Kvarvarande planeringsreserv bokslut 2020		66

* Avser permanent återföring av det utökade omprövningskravet 2018

Programnämnd samhällsbyggnad hade vid ingång till 2020 3 280 tkr i nämndens planeringsreserv att fördela. Av dessa fördelades totalt 1,4 mnkr ut efter beslut i programplanen, därmed kvarstod 1,9 mnkr att nyttja under året. Under året beslutades att nyttja ytterligare 1,8 mnkr. 104 tkr beslutades att tilldelas till Fritidsnämnden för driftkostnader för friluftsbad Hästhagen, 500 tkr för att genomföra en revision av färdtjänsten för att utreda vilka kostnadsdämpade åtgärder kan genomföras samt 1 200 tkr till följd av att Örebroporten förvärvade lokalen i Berglunda istället för att bygga nya lokaler till Tekniska nämnden och därmed var tvungna att fakturera nedlagda utredningskostnader för projekteringen vid Glanshammarsvägen. Därmed kvarstår vid bokslut 2020 66 tkr.

Investeringar

Programnämnd samhällsbyggnads samlade skattefinansierade investeringsbudget för 2020 (inkl. överförda medel från 2019) uppgår vid bokslut 2020 till 573,6 mnkr, varav 310,2 mnkr är överförda medel från 2019. Vid bokslut 2020 har investeringar genomförts till ett belopp om 274,9 mnkr, vilket motsvarar en förbrukning på 48 procent av det totala investeringsanslaget för 2020. Vid prognos 2 förväntades 461,5 mnkr att förbrukas, vilket motsvarar en förbrukning på 80 procent.

Den samlade taxefinansierade investeringsbudgeten för 2020 (inkl. överförda medel från 2019) uppgår vid bokslut 2020 till 485,3 mnkr, varav 145,7 mnkr är överförda medel från 2019. Vid bokslut 2020 har investeringar genomförts till ett belopp om 286,8 mnkr, vilket motsvarar en förbrukning på 59 procent. Vid prognos 2 förväntades 318,9 mnkr att förbrukas, vilket motsvarar en förbrukning på 66 procent.

Orsaken till den låga förbrukningen av investeringsmedel i relation till budget är bland annat att investeringsbudgeten har under året flera gånger behövts reviderats och ett beslut om reviderad investeringsbudget för 2020 dröjde för att investeringsbudgeten skulle nå de finansiella målen som sattes av ÖSB 2020. Fördröjningen och revideringen av investeringsbudgeten har inneburit att projektledare hos Tekniska förvaltningen har under året arbetat med att stoppa pausade och avbrutna investeringar vilket inneburit att både planering och projektering av investeringar inte kunnat genomföras som planerat. Under året har även flertalet av upphandlingarna kopplat till planerade

investeringsprojekt överklagats vilket har dragit upp på processen och byggstarten skjutits fram. Även överklagan från markägare har skett kopplat till vatten och avlopps tänkta investeringar vilket inneburit att man inte har haft möjligheten att utföra planerat utbyte av VA-ledningar enligt tidsplan. Under året har även vissa planerade upphandlingar blivit ner prioriterade då upphandlingsenheten behövt bemanna upp inom andra områden till följd av coronapandemin. Ytterligare en anledning till den låga förbrukningen är att flera stora objekt är kopplade till framtida investeringsprojekt såsom Kulturkvarteret och BRT och kommer att ske under 2021 och framåt. Alla dessa faktorer har påverkat investeringskapaciteten inom programområde Samhällsbyggnad och orsaker den låga förbrukningen trots minskad investeringsbudget för 2020.

Programnämnd samhällsbyggnads skattefinansierade investeringsbudget för 2020 (inkl. överförda medel) revideras enligt beslut i Kommunfullmäktige i oktober och minskades då med sammanlagt cirka 418 mnkr. Beslutet om att revidera investeringsbudgeten var för att nå de finansiella målen som sattes av ÖSB 2020 och anpassa investeringsbudgeten till kommande finansiella mål. Dessutom har syftet med revideringen varit att minska driftkostnadskonsekvenser och därmed frigöra budgetutrymme. En stor andel av Programnämnd samhällsbyggnads skattefinansierade investeringarnas kapitalkostnader finansieras av avsatt volympott, var sänkning av den totala investeringsvolymen inte ger någon effekt på frigjorda medel avsatta för driftkostnadskonsekvenser om ingen revidering av volympotten görs. Dock har revidering ändå behövts göra utifrån kapacitet samt finansieringsmöjlighet av de ökade kapitalkostnaderna Även den taxefinansierade investeringsbudgeten har under året minskat med cirka 76 mnkr.

Av total budget för skattefinansierade investeringar på 573,6 mnkr kvarstår 298,7 mnkr vid bokslut 2020. Av dessa begärs 126,7 mnkr överförda till 2021, vilket innebär att 172 mnkr reduceras eller flyttas fram i planeringen, vilket motsvarar 58 procent av kvarvarande budget. Behovet av reduceringarna beror på att Samhällsbyggnad under flera år haft ett för ambitiöst investeringsprogram utifrån genomförandekapacitet men även utifrån vad som ryms inom beslutad volympott för ökade kapitalkostnader, och därav har ett behov av att reducera investeringsprogrammet uppkommit. Dessutom har revidering behövts göra utefter de finansiella målen som ÖSB sätter. Programområdet behöver dock fortsätta att se över investeringsprogrammet och genomföra prioriteringar så att det matchar möjlig genomförbarhet bättre samt säkerställer täckning för finansiering av ökade driftkostnader, både i form av kapitalkostnader samt övriga ökade driftkostnader som planerade investeringar kan komma att generera.

Byggnadsnämnden och Miljönämnden har inget investeringsutrymme för 2020. Utförligare information om Programnämnd samhällsbyggnads investeringar återfinns i kapitel 5.3

5.1 Enheternas delårsresultat och prognos

Nämnd / vht	Bokslut		Bokslut 2020	Avvikelse 2020		Förändr % 2019-2020
	2019	Budget 2020		Budget- bokslut	Budget- bokslut (%)	
<i>Belopp i tkr</i>						
Byggnadsnämnden	-8 304	-5 586	-4 129	1 457	-26%	-50%
Fritidsnämnden	-159 507	-168 857	-167 120	1 737	-1%	5%
Kulturnämnden	-196 464	-197 437	-194 863	2 574	-1%	-1%
Miljönämnden	-16 518	-18 520	-17 033	1 487	-8%	3%
Tekniska nämnden	-210 688	-212 019	-206 295	5 724	-3%	-2%
Fordonsgas	333		1 774	1 774		433%
Programnämnd samhällsbyggnad	-145 771	-129 025	-134 131	-5 106	4%	-8%
<i>Varav egna verksamheter:</i>	<i>-142 496</i>	<i>-125 010</i>	<i>-131 289</i>	<i>-6 279</i>	<i>5%</i>	<i>-8%</i>
<i>Varav gemensamt programomr totalt:</i>	<i>-3 275</i>	<i>-4 015</i>	<i>-2 842</i>	<i>1 173</i>	<i>-29%</i>	<i>-13%</i>
<i>Programnämnd</i>	<i>-1 155</i>	<i>-1 107</i>	<i>-1 135</i>	<i>-28</i>	<i>3%</i>	<i>-2%</i>
<i>Planeringsreserv</i>	<i>-625</i>	<i>-66</i>		<i>66</i>	<i>-100%</i>	<i>-100%</i>
<i>Programövergripande*</i>	<i>-1 495</i>	<i>-2 842</i>	<i>-1 707</i>	<i>1 135</i>	<i>-40%</i>	<i>14%</i>
Nettokostnad	-736 919	-731 444	-721 797	9 647	-1%	-2%

Budget med minustecken framför innebär skattefinansierad kostnadsbudget.

Utfall med minustecken innebär nyttjade medel av skattefinansierad kostnadsbudget.

Utfall med plustecken framför innebär redovisat plusresultat, dvs. intäkter överstigit nyttjade kostnader.

*Budget anslag från Kommunstyrelsen som ska vidare till driftsnämnderna har placerats här

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden redovisar för 2020 en positiv avvikelse om +1,5 mnkr, vilket hänförs till största delen till den skattefinansierade verksamheten (+1,7 mnkr) och den avgiftsfinansierade bygglovsverksamhet (+0,2 mnkr). Inom byggnadsnämnden minskar år det enbart den avgiftsfinansierade detaljplaneverksamheten som redovisar en negativ avvikelse (-0,5 mnkr). Avvikelsen inom den avgiftsfinansierade detaljplaneverksamheten hänförs till överklagade detaljplaner samt att del av fakturering för detaljplan kan först ske vid samråd av detaljplan enligt nuvarande taxa. Den positiva avvikelsen inom den avgiftsfinansierade bygglovsverksamheten hänförs till att bygglovstaxan även ska finansiera kringkostnader såsom kurser och konferenser samt resor och logi som inte kunnat genomföras under året till följd av den pågående Coronapandemin. Justering av taxan som gjordes under 2019 har gett den önskade positiva effekten.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden redovisar en samlad positiv budgetavvikelse om +1,7 mnkr, inklusive överkompensation för investeringar i konstgräs på 0,6 mnkr. Fritidsnämndens justerade resultat för 2020 uppgår till +1,1 mnkr. Överskottet hänförs till största del till lägre personalkostnader på grund av sjukfrånvaro, samtidigt som nämnden mottagit statlig ersättning för sjuklönekostnader. Dessutom har den pågående Coronapandemin bidragit till lägre kostnader för bland annat evenemang, kurser, konferenser, representation och resor.

Coronapandemin har haft påverkan den största påverkan på Örebrobaden var verksamheten har haft minskade intäkter både från allmänheten, badintäkter, då det har varit färre besökare under året samt att hyresgäster som bedriver gymverksamhet fått hyresrabatter under året. Verksamheter har även behövt ställa om och ställas in under året med anledning av restriktionerna som funnits. Detta har medfört att verksamheten haft lägre verksamhetskostnader för bland annat hyra och underhåll.

Kulturnämnden

Kulturnämnden redovisar en samlad positiv budgetavvikelse om +2,6 mnkr, inklusive

överkompensation för medel avsedda för Fristadsstipendiet på +0,3 mnkr som inte nyttjats under året, Kulturnämndens justerade resultat för detta uppgår därmed till +2,3 mnkr. Överskottet härrörs framför allt till lägre personalkostnader på grund av sjukfrånvaro, samtidigt som nämnden mottagit statlig ersättning för sjuklönekostnaderna. Även inom Kulturnämnden så har Coronapandemin haft en positiv påverkan på åretsresultat då nettokostandseffekten till följd av pandemin har varit positiva. Effekten har påverkat verksamheterna genom att man har varit tvungna att ställa in verksamheter till följd av de skärpta restriktionerna. Under året har även Kulturnämnden haft en hyrestvist gällande cafélokalen i Stadsbiblioteket var en förlikning skedde under våren. Förlikningen innebar att Kulturnämnden skulle betala ersättning om 0,5 mnkr till hyresgästen samt att nämnden under året haft ett intäktsbortfall om 0,3 mnkr då man inte kunnat hyra ut lokalen under året.

Miljönämnden

Miljönämnden redovisar för 2020 en samlad positiv avvikelse om +1,5 mnkr. Avvikelsen hänförs till lägre personalkostnader under året samtidigt som nämnden under året haft lägre personalomkostnader till följd av coronapandemin. Under året har Miljönämnden även mottagit statliga medel om cirka 1 mnkr för tillsyn utifrån den nya lagen om smittskyddsåtgärder på serveringsställen. De statliga medlen har dock inneburit att annan tillsynsverksamhet fått prioriteras ned och därmed är intäkterna för sådan tillsyn lägre under året. Detta hänförs främst till livsmedelsenheter och hälsoskyddsenheten.

Under slutet av året har dock kostnader för omhändertagande av dumpat batteriavfall belastat Miljönämndens resultat. Kostnaderna för året uppgår 2,3 mnkr och motsvarande belopp har bokförts som en fodran då det inte är kommunen som ska ha kostnaden. Nettoeffekt för omhändertagande av batteriavfall är därmed noll för Miljönämnden.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden redovisar för 2020 en samlad positiv avvikelse om +5,7 mnkr, inklusive överkompensation för kapitalkostnader kopplat till exploateringsinvesteringar på 4,8 mnkr. Tekniska nämnden har till följd av ändrade kommunal redovisningslag som trädde i kraft 1 januari 2019 varit tvungna justera ner anskaffningsvärdet på investeringar som genomfördes under 2019 och 2020 med tidigare inkluderat overhead. Justering av anskaffningsvärdet kompenseras delvis av Kommunstyrelsen via en preliminär simulering av värdeminskningen men vid genomförandet så uppgick värdeminskningen till 1,7 mnkr över simuleringen. Det justerade resultat för Tekniska nämnden uppgår därmed till +2,6 mnkr efter reducering för överkompensation för kapitalkostnader och ökning till följd av underkompensation. Överskottet inom den skattefinansierade verksamheten hänförs till den ovanligt milda och snöfattiga vintern var överskottet för vinterväghållningen uppgår till +11,2 mnkr. Förutom vinterväghållningen så uppvisar även fordonsverksamheten ett överskott för året. Överskottet inom fordonsverksamheten hänförs till reavinst vid försäljning av gamla fordon som påverkar resultatet det året som försäljningen inträffar.

Den övriga Park- och gatuverksamheten redovisar en negativ budgetavvikelse för 2020 om -12,9 mnkr. Under året har Coronapandemin inneburit högre underhållskostnader på allmän platsmark då det varit ökat användande av parker och andra utemiljöer. Coronapandemin har även medfört större intäktsbortfall från parkeringsautomater, intäkterna från parkeringsautomater ska finansiera skötsel kopplat till de kommunala vägarna. Förutom Coronapandemin har det varit andra högre underhållskostnader till följd av att kommunen växer som Tekniska nämnden inte kompenseras för. Problematiken med gatubelysningen har även den inneburit högre underhållskostnader för verksamheten. Inför 2020 sade FUFU upp avtalet för grönskötsel inom västra Örebro vilket har en högre skötselkostnad för verksamheten då man varit tvungna att

utföra skötseln i egen regi samt med upphandlad entreprenör.

Fordonsgasverksamheten inom Tekniska nämnden redovisar för 2020 en positiv budgetavvikelse om +1,8 mnkr. Avvikelsen hänförs till försenad rekrytering av personal som medfört lägre personalkostnader samt att verksamheten inte lyckats genomföra planerade aktiviteter med underhållsåtgärder.

Enhet <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut Budget		Prognos	Bokslut 2020	Avvikelse budget - prognos	Förändr % 2019-2020
	2019	2020	Delår 2 - 2020			
Vatten och avlopp ¹⁾	-12 336	0	185	2 985	2 985	-124%
Avfall ²⁾	-1 020	0	-4 879	-7 219	-7 219	608%
Nettokostnad	-13 356	0	-4 694	-4 234	-4 234	-68%

1) Redovisat resultat minskar/ökar skulden till abonnenterna.

2) Redovisat resultat minskar/ökar det egna kapitalet

Det samlade resultatet för den taxefinansierade verksamheten inom Tekniska nämnden uppgår till -4,2 mnkr, avvikelsen fördelar sig mellan VA +3,0 mnkr och Avfall -7,2 mnkr.

VA-verksamheten har under året arbetat med tätare ekonomiskuppföljning för att identifiera och minimera avvikelser i ett tidigt skede samt den ökade taxan som beslutades inför 2020 har bidragit till att vända den negativa trenden med underskott från tidigare år. VA-verksamheten har även ökat försäljning av vatten till andra kommuner under året då den nya vattenledningen till Lekeberg blev färdigställd under året. Avtalet innebär även att Lekeberg kommun ska faktureras del av kapitalkostnad enligt tidigare avtal som inte beräknats inför budget 2020 då det fanns en osäkerhetsfaktor till följd av att investeringen blev dyrare än avtalat. Den positiva avvikelsen redovisas mot VA-verksamhetens egna kapital som efter bokslut därmed är fortsatt negativt och uppgår till cirka -17 mnkr.

Avfallsverksamheten har inför budget 2020 planerat för ett underskott om cirka -2,4 mnkr, men vid bokslut uppgick avvikelsen till -7,2 mnkr. Verksamheten har under året haft lägre intäkter än budgeterat. Avvikelsen kopplat till intäkter hänförs till att mängden förorenad jord är lägre än budgeterat samt att trenden med ökat antal hushållsabonnemang har brutits under året och är lägre än förväntat. Dessutom har ÅVC haft högre kostnader under året vilket kan anses vara en Coroneffekt då det har varit cirka 40-50 tusen fler besökare under året jämfört med tidigare år vilket inneburit högre personalkostnader, transportkostnader och tippavgifter. Det negativa redovisade avvikelsen regleras mot avfallsverksamhetens egna kapital som efter bokslut uppgår till +83 mnkr.

Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet

Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet uppvisar för 2020 en negativ budgetavvikelse om - 6,3 mnkr vilket motsvarar en avvikelse på 5 procent jämfört mot aktuell budgetram för bokslut 2020. Den negativa avvikelsen hänförs i sin helhet till kollektivtrafiken (- 18 mnkr) var färdtjänsten har den största avvikelsen (- 16,7 mnkr). Den negativa avvikelsen inom kollektivtrafiken minskas något av på grund av den positiva avvikelsen inom Mark (+ 4,2 mnkr) och Stadsbyggnad (+ 7,5 mnkr).

Kollektivtrafikens samlade resultat vid bokslut 2020 uppgår till 63,4 mnkr vilket innebär en budgetavvikelse på - 18 mnkr för 2020. Den negativa avvikelsen motsvarar en avvikelse på 39 procent jämfört mot budget 2020. Inom kollektivtrafiken visar alla områden förutom Anläggningar en negativ budgetavvikelsen, dock hänförs den största avvikelsen till färdtjänsten. Färdtjänstens negativa budgetavvikelse är en förbättring

jämfört med 2019, dock fortsätter trenden med negativ avvikelse inom färdtjänsten. Enligt uppgifter från Region Örebro län (RÖL) har effekten av Coronapandemin medfört en kostnadsreducering för färdtjänsten inklusive riksfärdtjänsten med 6,7 mnkr jämfört med ett normal år. Trots åtgärderna som Programnämnd samhällsbyggnad har vidtagit inför 2020 genom att ta bort högkostnadsskyddet och taxesubventionen fortsätter färdtjänsten att uppvisa stora budgetavvikelser. Trots en lägre budgetavvikelse under 2020 jämfört med 2019 har kostnad per resa har ökat under 2020 till 286 kr/resa jämfört med 231 kr/resa för 2019, vilket motsvarar en ökning med 24 procent. Kostnadsavvikelsen inom färdtjänsten beräknas även under ett normal år att fortsätta öka till följd av ökat antal resor och årliga indexuppräknings för resorna med cirka 2 – 2,5 procent i kombination med att Örebro kommuns budget för färdtjänsten inte räknas årligen bidrar till att den negativa avvikelsen årligen ökar.

Under 2020 har både RÖL och Programnämnds egen verksamhet upphandlat konsulter för att se över kostnader kopplat till kollektivtrafiken. Konsulterna som Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet har anlitat har gjort en granskning och revision av kollektivtrafiken med fokus på färdtjänsten. Granskningen visar på bland annat bristande kommunikation mellan Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet och RÖL vilket bidrar till att Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet inte kan ställa krav och följa upp kostnader kopplat till färdtjänsten. Dessutom visade rapporten att Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet saknade kunskap kring kostnadsdrivande faktorer kopplat till färdtjänsten vilket minskar möjligheten att påverka de egna insatserna för att förbättra kostnadsläget. Granskningen visade även att Örebro kommun och RÖL har ändamålsenliga mål för färdtjänsten med avseende på kostnader och kvalitet och att Programnämnd samhällsbyggnad behöver en enhetlig och beslutad ambitionsnivå för färdtjänsten. Utifrån granskningen så har konsulterna kommit med rekommendationer till Programnämnd samhällsbyggnad.

Mark redovisar för året en positiv budgetavvikelse om +4,2 mnkr. De verksamheter som redovisar en negativ avvikelse för året är naturvärden och markreserven. Avvikelsen inom naturvärden hänförs till drifttagande av avbrutna investeringar till följd av reviderad investeringsbudget 2020 samt ett regresskrav på Naturens hus som Örebro kommun fick betala på grund av en vattenskada. Dessutom har det varit ökade skötselkostnader under året till följd av Coronapandemin då det har varit mer kostnader för skötsel av naturreservat. Medan markreservens negativa avvikelse beror på högre kostnader för beredning inför exploatering var kostnaderna inte kan bokas mot exploatering utan hamnar på resultatet hos markreserven. Övriga verksamheter inom mark redovisar positiv avvikelse för året.

Stadsbyggnad redovisar för året en positiv budgetavvikelse om + 7,5 mnkr. Den positiva avvikelsen hänförs till lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster inom de olika verksamhetsområdena samt outnyttjade reserver inom ledningens budget. Nedan följer redovisning av respektive verksamhetsområdes utfall för 2020.

Programnämnd samhällsbyggnad – gemensamt för programområdet

I programnämndens budget finns 1,1 mnkr avsatt för Programnämnd Samhällsbyggnad som i huvudsak avser arvoden till nämndledamöter samt övriga omkostnader för nämnden. För 2020 redovisas en mindre negativ avvikelse på -0,06 mnkr, vilket beror på högre utfall för arvoden.

Inom programområdets budget finns även avsatta reserver, i huvudsak för kapitalkostnader, på 0,6 mnkr, som avser kapitalkostnader för investering i Rosta gårde samt torgyta Kulturkvarteret, men dessa investeringar färdigställdes ej under 2020, vilket innebär att medlen istället balanserar Programnämnd Samhällsbyggnads samlade utfall

2020.

Resultat tomträtter och Exploateringsverksamhet

Programnämnden hade för 2020 avkastningskrav för resultat gällande försäljning av tomträtter på 20 mnkr och för exploateringsverksamheten på 65 mnkr, vilket ska överföras i sin helhet till Kommunstyrelsen.

Resultat från sålda tomträtter uppgår för 2020 till 90,7 mnkr och avser 52 st småhustomter och 5 st flerfamiljshus/ verksamheter. Avkastningskravet för tomträtter uppnås därmed för 2020.

Resultat från sålda exploateringsfastigheter uppgår för 2020, efter avdrag för försäljningsomkostnader, till 116,7 mnkr. Resultatet avser försäljningar avseende bostäder med 87,9 mnkr, reservations avgift på grund av att köpare dragit sig ur 0,4 mnkr, samt försäljningar avseende verksamhet 23 mnkr. Resultatet 116,7 mnkr innebär att avkastningskravet på 65 mnkr uppnås. För detaljer kring 2020 års resultat se kap. 7, bilaga 7.5.

5.2 Intäcks- och kostnadsutveckling

RN0	Kontogrupp	2019	2020	2020	2020	Förändr%
		Bokslut	Utfall Ack dec	Budget	Avv Budg o Utf	2019 o 2020
SB Samhällsbyggnad	3A Avgifter	118 671	115 360	128 802	-13 442	-279%
SB Samhällsbyggnad	3B Statsbidrag	14 939	33 128	8 299	24 829	12176%
SB Samhällsbyggnad	3C Försäljning av verksamhet	30 871	11 606	8 555	3 051	-6241%
SB Samhällsbyggnad	3D Försäljning exploatering	0	0	0	0	0%
SB Samhällsbyggnad	3E Försäljning tomträtter	-326	0	0	0	-10000%
SB Samhällsbyggnad	3F Reavinster	10 069	6 020	3 569	2 451	-4021%
SB Samhällsbyggnad	3G Övriga intäkter	1 838 431	1 834 014	1 763 667	70 347	-24%
SB Samhällsbyggnad	4D Köp av verksamhet	-108 399	-106 814	-94 780	-12 033	-146%
SB Samhällsbyggnad	4H Köp av institutionsvård	0	0	0	0	0%
SB Samhällsbyggnad	4J Kapitalkostnader	-190 499	-202 594	-207 315	4 721	635%
SB Samhällsbyggnad	4K Ankomstregistrering	0	0	0	0	0%
SB Samhällsbyggnad	4L Övriga kostnader	-348 336	-336 926	-289 357	-47 569	-328%
SB Samhällsbyggnad	5A Personalkostnader	-374 070	-393 271	-426 653	33 381	513%
SB Samhällsbyggnad	6A Lokallyror	-1 322 280	-1 333 467	-1 335 349	1 882	85%
SB Samhällsbyggnad	6B Övriga kostnader	-255 530	-261 188	-205 897	-55 291	221%
SB Samhällsbyggnad	7A Inhyrd personal	-194	-258	-50	-208	3252%
SB Samhällsbyggnad	7B Reaförluster	-4 940	-1 312	-1 230	-82	-7344%
SB Samhällsbyggnad	7C Nedskrivning	0	0	0	0	0%
SB Samhällsbyggnad	7D Övriga kostnader	-145 660	-87 871	-83 704	-4 167	-3967%
SB Samhällsbyggnad	Nettokostnad	-737 254	-723 572	-731 443	7 871	-186%

Under året har intäkter kopplat till verksamhet, Kontogrupp 3A, minskat och avviker kraftigt mot budget. Anledningen till de minskade intäkterna hänförs till coronapandemin samt de rabatter som programområdet har givit till näringslivet. Statliga bidrag har ökat under året då Örebro kommun mottagit ersättning för sjuklönekostnader. Avvikelsen inom kontogrupp 3C hänförs till att avtalet med Gasum löpte ut under 2019 och förlängdes inte vilket har medfört lägre intäkter, 22 mnkr, men även minskade kostnader, 22 mnkr, inom kontogrupp 7D, övriga kostnader. Under 2020 har även kostnaden för färdtjänst flyttas och bokas under kontogrupp 4D för att överensstämja med kontoplan från SCB. Kapitalkostnaderna fortsätter att öka i och med att fler investeringar färdigställs och nya exploateringsområden aktiveras. Att personalkostnaden ökar beror delvis på den årliga lönerrevisionen samt att vakanta tjänster har tillsatts under året inom programområdet.

5.3 Investeringar

Investeringar – Tekniska nämnden

Park och gata hade vid bokslut 2020 ett samlat investeringsanslag på 65,8 mnkr varav 50,1 mnkr har nyttjats under året, vilket motsvarar en förbrukning på 76 procent. Vid delår 2 prognosticerades att 66,5 mnkr skulle nyttjas under året, vilket motsvarar 101 procent av investeringsanslaget, och man når därmed inte upp till förväntade nivå för året. Möjligheten att genomföra investeringar i planerad takt är beroende på att upphandling av ramavtal med entreprenörer har skett. Under året flera överklagande skett samtidigt som upphandlingsenheten varit tvungna att prioritera ned vissa upphandlingsförfarande till följd av brist på personella resurser och prioriteringar för andra upphandlingsförfaranden med anledning av Coronapandemin. Av kvarvarande investeringsanslag begärs 9,2 mnkr överförda till 2021 medan resterande läggs i plan.

Inom parksverksamhetsinvesteringar har investeringar i flertalet lekplatser, reinvesteringar i flertal parker enligt naturplanen, investeringar i trädplantering, skett under 2020 till ett sammanlagt belopp om 15,2 mnkr.

Inom gatuinvesteringar har investeringar skett till ett sammanlagt belopp om 33 mnkr, var de största investeringarna under året har varit asfaltsunderhåll, underhåll och utbyte av gatubelysning och stolpar samt utbyte av till LED-lampor. Under året har även investeringar skett i trafiksignalsanläggningar, bullerskärm vid Bolmörten 2, trafiksäkerhetsobjekt med mera.

Tekniska nämnden har efter beställning av Kommunstyrelseförvaltningen, ansvaret för att bygga ledningsnät för att möjliggöra utbyggnad av bredband. Under 2020 uppgick budgeten för utbyggnationen av ledningsnät för bredband till 2 mnkr efter reviderad investeringsbudget och 0,8 mnkr har upparbetats under året. 1,2 mnkr kommer begäras överfört till 2022.

Fordons sammanlagda investeringsanslag för både skattefinansierade och taxefinansierade uppgick till 57,3 mnkr vid bokslut 2020, under året har 37,7 mnkr nyttjats vilket motsvarar en förbrukning på 66 procent. Av det kvarvarande investeringsanslaget kommer 4 mnkr begäras överfört till 2021 medan resterande 15,6 mnkr kommer att strykas.

Avfallsverksamhetens investeringsanslag uppgick till bokslut 2020 till 20,7 mnkr och investeringar har genomförts motsvarande 3,2 mnkr. Under året har investeringar skett i utbyggnad av planer för avfallsanläggningar, metodutveckling samt ombyggnation av Atle. Av de kvarvarande medlen, 17,5 mnkr, begärs allt överfört till 2021.

VA-verksamheten har vid bokslut 2020 ett investeringsanslag som uppgick till 456,4 mnkr och ett utfall om 283,6 mnkr, vilket motsvarar en förbrukning på 62 procent. Av de förbrukade 283,6 mnkr avser 36,9 mnkr förnyelse investeringar, 62,7 mnkr exploateringsinvesteringar, 34,4 mnkr för Lyra, 115,3 mnkr för nya ledningar och de kvarvarande 34,3 mnkr avser övriga VA investeringar. Även inom VA-verksamheten finns det problematik med överklagande upphandlingar samt att det fortsatt problematik att få beslut om markåtkomst vilket har inneburit att planering och projektering av investeringar inte kunnat genomföras som planerat. Av de kvarvarande 172,8 mnkr av investeringsanslaget kommer 96,5 mnkr begäras överfört till 2021 och 62,1 mnkr läggs till plan 2022.

Fordonsgasverksamheten har för 2020 ett investeringsanslag som vid bokslut 2020 uppgår till 8,2 mnkr var 0,1 mnkr har nyttjats under året. För att genomföra den tänkta investeringen i Biogasanläggning krävs ytterligare investeringsanslag och därmed har enbart projektering skett under 2020. De kvarvarande medlen, 8,1 mnkr, har begärts överfört till 2021.

Investeringar kultur- och fritid

Fritidsnämndens investeringsbudget vid bokslut för 2020 är på totalt 30,4 mnkr varav 20,4 mnkr är överförda medel från år 2019. Vid bokslut 2020 har investeringar genomförts motsvarande 6,0 mnkr. Investeringar som har genomförts är investering i Lillåspåret som påbörjades under år 2019 invigdes i slutet på april, Risbergsska gymnastikhall, och investeringen i vandrarhem Wadköping har påbörjats och arbetet förväntas fortsätta under 2021.

Av det kvarvarande investeringsanslaget, 24,3 mnkr, har 10,7 mnkr begärts överfört.

Kulturnämnden har vid bokslut 2020 ett investeringsanslag på 16,2 mnkr, varav 15,4 mnkr är överfört från år 2019. Under året förbrukades 6,8 mnkr, framförallt inom Konstutsmyskning (4 mnkr) och Sorteringsverk (2,7 mnkr). Anledning till den låga förbrukningen inom Kulturnämnden är att den stora investeringspotten för konstutsmyskning (1 % regeln) förbrukas när en beställning sker från andra verksamheter inom både programområde Samhällsbyggnad men främst från programområde Barn och utbildning och programområde Socialvälfärd. Av de kvarvarande investeringsmedlen, 9,4 mnkr, har 9,3 mnkr begärts överfört till 2021.

Investeringar trafik och miljö samt fastigheter

Programnämnd samhällsbyggnads egen verksamhet har vid bokslut 2020 ett totalt investeringsanslag som uppgår till 236 mnkr exklusive exploateringsinvesteringar varav 212 mnkr är överförda medel från 2019. Under 2020 har ett arbete pågått med att revidera investeringsbudgeten inom hela programområde Samhällsbyggnad var investeringsbudgeten har reducerats från 421 mnkr exklusive exploateringsinvesteringar. Vid delår 2 visade prognosen att 148,9 mnkr av det totala investeringsanslaget förväntades nyttjas under 2020, vilket motsvarar 64 procent av total budget för 2020 efter reviderad investeringsbudget. Vid bokslut 2020 har 89,6 mnkr nyttjas vilket motsvarar 38 procent av det totala investeringsanslaget för 2020. Att nyttjade investeringsmedel under 2020 är fortsatt låg trots revidering av investeringsbudget under året beror bland annat på att flera stora investeringsobjekt är kopplade till framtida investeringar vilket innebär att de ska genomföras i samband med annat investeringsobjekt. Under året har projektledningsenheten inom tekniska förvaltningen arbetat med att avsluta projekt som blivit pausade eller strukna till följd av reviderad investeringsbudget. Inför 2021 och investeringsbudget 2022 har ett större arbete genomförts med att fördela investeringsbudgeten mellan åren när ett investeringsobjekt pågår under en längre period i syftet med att få en större genomförande grad av investeringar.

Investeringsanslaget för trafik- och miljöinvesteringar uppgår till 115 mnkr för 2020, varav 77,9 mnkr är överförda medel från 2019. Vid bokslut 2020 har 36,8 mnkr av det totala investeringsanslaget nyttjats, där några av de större investeringarna utgörs av ombyggnation av Trädgårdsgatan, byggnation av huvudcykelstråk vid Sjukhusleden, påbörjan av byggnation av Teaterplan, slutförande av Parken Eklunden och restaurerings av kulturmarker i Björköen.

Investeringsanslaget för fastighetsinvesteringar uppgår till 119,8 mnkr, varav 132,6 mnkr begärdes överfört från 2019 till 2020. Vid bokslut 2020 har 52,8 mnkr av det totala investeringsanslaget nyttjats var de investeringar som färdigställts under året har varit underhållsinvesteringar i befintliga fastigheter som förvärv av fastigheter. Större investeringar såsom Trängen IP och Mellringe IP förväntas färdigställas under början av 2021.

Då investeringsbudgeten ska följa de finansiella målen som sätts av ÖSB så har begäran av överfördela medel anpassats till det möjliga investeringsutrymmet för 2021.

I nedanstående tabeller presenteras respektive rubrik i tabellen ovan mer uppdelat.

Trafik- och miljöinvesteringar	Budget 2020	Delår 1 2020	Delår 2 2020	Bokslut 2020	Bokslut Förbr i % 2020	Kvarvarande medel 2020
Gatuinvesteringar						
Trafikinveseringar	-39 441	-2 492	-2 486	-4 748	12%	-34 693
Kollektivtrafik	-17 722	-1 609	-3 980	-8 911	50%	-8 811
Stadsmiljö	-6 300	-30	-1 033	-2 320	37%	-3 980
City	-21 199	-514	-913	-7 541	36%	-13 658
Skattefinansierade exploateringsinvesteringar	-13 574	-249	-1 178	-2 521	19%	-11 053
Summa gatuinvesteringar	-98 236	-4 894	-9 590	-26 041	27%	-72 195
Kulturmiljövårdsinvesteringar						
Kulturmiljövårdsinvesteringar	-3 250	-385	-420	-518	16%	-2 732
Naturvårdsinvesteringar						
Naturvårdsinvesteringar	-10 570	-4 322	-7 681	-8 805	83%	-1 765
Miljöinvesteringar						
Åstaden	-2 900	-547	-600	-1 417	49%	-1 483
Totalt trafik- och miljöinvesteringar	-114 956	-10 148	-18 291	-36 781	32%	-78 175

Fastighetsinvesteringar	Budget 2020	Delår 1 2020	Delår 2 2020	Bokslut 2020	Bokslut Förbr i % 2020	Kvarvarande medel 2020
LFE						
Lokalförsörjning	-300	-28	-30	-275	92%	-25
Bostadsrätter	-7 000	0	0	-3 286	47%	-3 714
Summa LFE	-7 300	-28	-30	-3 561	49%	-3 739
Fastigheter						
Kultur- & fritidsfastigheter	-46 283	-804	-18 539	-30 835	67%	-15 448
Markreserv	-22 832	-6 052	-1 883	-11 931	52%	-10 901
Förvärv och försäljning fastighet	-43 399	-1 748	-6 387	-6 497	15%	-36 902
Summa mark- och fastighet	-112 514	-8 604	-26 809	-49 263	44%	-63 251
Totalt fastighetsinvesteringar	-119 814	-8 632	-26 839	-52 824	44%	-66 990

Tekniska skattefinansierade investeringar (tkr)	Budget 2020	Varav överförda medel	Utfall tom augusti	Förbrukning tom augusti	Prognos 2020	Förbrukning helår enl prognos	Avvikelse budget- prognos
Gata & park	-149 066	-64 416	-39 542	27%	-66 525	45%	82 541
Bredband	-10 000	-10 000	-542	5%	-5 000	50%	5 000
Inventarier TN	-870		-1 264	145%	0	0%	870
Fordon (inkl. inventarier)	-59 796	-18 596	-26 020	44%	-56 296	94%	3 500
Summa	-219 732	-93 012	-67 368	31%	-127 821	58%	91 911

Tekniska skattefinansierade investeringar	Budget 2020	Delår 1 2020	Delår 2 2020	Bokslut 2020	Bokslut Förbr i % 2020	Kvarvarande medel 2020
Gata & Park	-65821	-65521	-66525	-50137	76%	
Bredband	-2 000	-5 000	-5 000	-781	39%	-1 219
Inventarier, TN	-1 000	-1 000	0	-1 308	131%	308
Fordon (inkl. inventarier)	-56 296	-56 296	-56 296	-36 387	65%	-19 909
Summa	-125 117	-127 817	-127 821	-88 613	71%	-36 504

Kultur- och fritidsinvesteringar	Budget 2020	Delår 1 2020	Delår 2 2020	Bokslut 2020	Bokslut	
					Förbr i % 2020	Kvarvarande medel 2020
Fritidsinvesteringar						
Hundleplats Lundby	-118	-118	-118	-45	38%	-73
Investering Lillåspåret 2018	-630	-1800	-2000	-2456	390%	1826
Motionsspår 2019	-2000	-830	-630	0	0%	-2000
Risbergsgymnastikhall	-651	-651	-651	-650	100%	-1
Rosta gårde (omkl. och toaletter)	-8500	-8500	-8500	0	0%	-8500
Eklundaskolan läktare	-350	-350	-350	0	0%	-350
Fritidsyta, sanering idr.mark	-2618	-2618	-2618	-1778	68%	-840
Vivalla IP omkl.rum o läktare	-10000	0	0	0	0%	-10000
Vandrarhem Wadköping	-4006	-1000	-1000	-362	9%	-3644
Inventarieinvesteringar	-1500	-51	-51	-745	50%	-755
Kulturinvesteringar						
Inventarier	-1108	-1278	-264	-177	16%	-931
Kultur-o.fritidscent. Varberga	0	0	0	0	0%	0
Kultur-o.fritidscenter Norrby	-200	-200	0	0	0%	-200
Sorteringsverk Stadsbiblioteket	-3987	-3987	-3987	-2720	68%	-1267
Konstinv. Lilla Å-promenaden	-511	-250	-140	0	0%	-511
Konstutsmyckning 1%	-10410	-6000	-2500	-3953	38%	-6457
Summa	-46 589	-27 633	-22 809	-12 886	28%	-33 703

Taxefinansierade investeringar

Tekniska taxefinansierade investeringar	Budget 2020	Delår 1 2020	Delår 2 2020	Bokslut 2020	Bokslut	
					Förbr i % 2020	Kvarvarande medel 2020
Tekniska nämnden Avfall	-20 730	-14 530	-14 530	-3 182	15%	
Tekniska nämnden VA	-456 363	-340 137	-303 382	-283 553	62%	-172 810
Fordonsgas	-8 200	-1 000	-1 000	-87	1%	-8 113
Summa	-485 293	-355 667	-318 912	-286 822	59%	-198 471

Den samlade investeringsbudgeten för taxefinansierade investeringar uppgår till 485,3 mnkr, inklusive 145,7 mnkr överförda medel från 2019 vid bokslut 2020. Totalt har 286,8 mnkr av investeringsmedlen nyttjats vid bokslut 2020.

6. Unika servicegarantier

Servicegarantier

Servicegarantierna är kommunens verktyg för att ange för medborgarna vilken service-/kvalitetsnivå de kommunalt finansierade tjänsterna har. De unika servicegarantierna fastställs av programnämnderna. Programnämnderna svarar för att etablera, analysera, revidera, ta bort och lägga till garantier.

Det är viktigt att medborgarna upplever att de får en bra och snabb service av oss som arbetar i Örebro kommun. Kvaliteten på våra tjänster ska vara god och medborgarna ska få ett gott bemötande. Vi ska vara tillgängliga för medborgarna. Medborgarnas behov och intressen står i centrum. Vår service ska vara på lika villkor för kvinnor och män, flickor och pojkar.

Följande servicegarantier gällde för programområdet 2017–2020 men har tagits bort inför 2021.

Nämnd	Programnämnd riktat till driftsnämnd	Prognos
FN	Alla kan åka skridskor i någon ishall varje dag under perioden oktober-mars.	Uppfyllt säsong 19/20 (jan-mars 2020) Säsongen 20/21 ej uppfyllt pga

		Coronapandemin (okt-dec 2020)
FN	Aktivitetsbidrag till föreningar betalas ut inom 14 dagar om ansökan är komplett.	Uppfyllt
FN	Bokningsförfrågningar om idrottslokal ska vara besvarade inom tre arbetsdagar.	Uppfyllt
KN	Kulturskolan erbjuder 28 lektioner per läsår i Kulturskolans ämneskurser.	Delvis – avvikelser förekommer pga Coronapandemin.
KN	Alla fritidsgårdar öppnar sista sommarlovsveckan.	Uppfyllt
MN	Verksamheten får ett kontrollbesök inom två månader efter det att livsmedelsverksamheten har startat	Uppfyllt
MN	Du som söker tillstånd för alkoholservering kommer att få din ansökan beviljad inom högst tre veckor från det att ansökan är komplett och förutsatt att den uppfyller alkohollagens krav och kommunens riktlinjer för serveringstillstånd.	Uppfyllt
TN	Ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrade handläggs inom fyra veckor.	Uppfyllt
TN	Som kund/abonnent ska du få ditt kärl utställt inom fem arbetsdagar efter registrerad beställning.	Uppfyllt
TN	Pothål på körbanor samt gång- och cykelvägar ska lagas inom fem arbetsdagar från att anmälan kommit in till kommunen.	Uppfyllt
TN	Snöröjning påbörjas på gång- och cykelbanor efter avslutat snöfall vid minst sju cm djup. På körbanor påbörjas snöröjning efter avslutat snöfall vid minst tio cm djup. Röjningen ska vara avslutat inom tolv timmar.	Uppfyllt
TN	Som kund/abonnent har du tillgång till vatten inom tre timmar, vid vattenläcka inom det område där kommunen ansvarar för vatten och avlopp.	Uppfyllt
TN	Som kund/abonnent har du tillgång till vatten inom tre timmar, och vatten i kranen inom 24 timmar, vid vattenläcka inom det område där kommunen ansvarar för vatten och avlopp.	Uppfyllt

8. Inriktningar och åtaganden

8.1 Inriktningar

- Örebro kommuns verksamheter ska tillsammans med det civila samhället och andra aktörer hitta nya former för samverkan i arbetet för ökad gemenskap och inkludering.
- Det integrationsfrämjande arbetet i kommunen ska stärkas i enlighet med målen i programmet för hållbar utveckling.
- Örebro kommuns verksamheter ska arbeta för att bryta isolering, stärka gemenskap och verka för ökad inkludering.
- Örebro kommun ska stödja, stärka och tillvarata det civila samhället och dess aktörer i deras integrationsfrämjande verksamheter.
- Arbetet för att Kulturkvarteret ska bli Örebros nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande ska fortgå.
- Örebro kommun ska systematiskt arbeta för god dialog med det lokala och regionala näringslivet i syfte att stärka samarbetet kring hållbar tillväxt och kompetensförsörjningsfrågor.
- Arbetet för att motverka och bryta människors ofrivilliga ensamhet ska stärkas.
- Samverkan inom kommunen och med andra aktörer i det trygghetsskapande och socialt förebyggande arbetet ska stärkas i hela Örebro kommun.
- I arbetet med att få fram fler bostäder i Örebro behöver bostäder för äldre, människor i ekonomisk utsatthet och på bostäder med fokus på fysisk tillgänglighet beaktas.
- Vidareutveckla metoder och arbetssätt för jämlika livsmiljöer i Örebro kommun.
- Skapa förutsättningar för prismässigt efterfrågade bostäder i hela kommunen.
- Ha en bra attityd och effektiva processer gentemot näringslivet.
- Utveckla den gemensamma bilden av platsen Örebro och vad som är Örebros framgångsfaktorer.
- Utveckla Örebros position som logistiknav.
- Jämfört med år 2000 ska klimatbelastningen minska med 40 procent per invånare för det geografiska området Örebro kommun, samt minska med 80 procent per invånare för Örebro kommunkoncern.

- Utveckla kommunens arbete med att uppmuntra och möjliggöra för en hållbar livsstil hos kommuninvånarna.
- Utveckla samverkan mellan näringsliv, civilsamhälle, offentlig sektor och akademien för att utbyta kunskap och gemensamt agera för att möta klimatutmaningen.
- Arbeta för ökad hänsyn till ekosystemtjänster inom det kommunala uppdraget.
- Utveckla samverkan mellan näringsliv, civilsamhälle, offentlig sektor och akademien för att utbyta kunskap och gemensamt agera för att möta klimatutmaningen.
- Fortsätta arbetet med att långsiktigt trygga vattenförsörjningen. Bland annat genom Vätternvatten AB:s verksamhet, genom att påbörja byggnation av en ny vattenreservoar, samt genom att säkra vattenledningssystemet nu och i framtiden.
- Arbeta för ökad hänsyn till ekosystemtjänster inom det kommunala uppdraget.
- Arbeta för biologisk mångfald genom att ta fram en strategi för naturvård och friluftsliv och skapa en handlingsplan för att implementera kommunens grönstrategi.
- Utveckla samverkan mellan näringsliv, civilsamhälle, offentlig sektor och akademien för att utbyta kunskap och gemensamt agera för att möta klimatutmaningen.
- Förbättra och samordna nyttjandegraden av befintliga och framtida lokaler i Örebro kommun.
- Utveckla principer för ekonomistyrning som skapar incitament för kostnadsmedvetenhet, förnyelse och effektivitet med kommunens medel.
- Genomföra en strukturomvandling för att säkerställa välfärdens tillväxt i tider av demografisk förändring.
- Skapa förutsättningar för en transparent resursfördelning som tar hänsyn till demografiska och strukturella behov.
- Utöka dialogen med marknaden inför upphandling.
- Arbeta fram inköpsrutiner som bidrar till ett bättre resursutnyttjande.
- Skapa förutsättningar för en transparent resursfördelning som tar hänsyn till demografiska och strukturella behov.
- Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter.

8.2 Åtaganden

Åtagande	Status
Under mandatperioden ska det, genom planläggning, möjliggöras för 4 000 nya bostäder. Tillgång till bostäder inom och utanför Örebro tätort ska finnas, med förutsättningar för att kunna leva och bo under livets alla skeden. Arbetet ska ske utifrån de ställningstaganden som finns i översiktsplanen.	Pågående
Vid planering av offentlig och kommersiell service samt andra besöksintensiva platser ska funktion för att möjliggöra en ökad integration beaktas. Detta bidrar till att minska ojämlika livsvillkor, motverka segregation och bidrar till ökad inkludering. Sker i enlighet med översiktsplanen.	Pågående
Mötesplatser ska finnas, och utvecklas runt om i Örebro kommun. Mötes- och samlingsplatser bidrar till att bryta isolering, stärka gemenskap och ökade möjligheter för människor att mötas.	Pågående
Medborgardialoger ska genomföras, t ex riktade gentemot vissa målgrupper som kan vara t ex geografiskt kopplade till intresse-organisationer, skolor, studentgrupper mm. Dialogformerna kan variera, de kan bl a ske vida digitala verktyg eller i form av direkta mötesformer. Medborgardialoger möjliggör och förbättrar förutsättningarna för medborgare att påverka sin framtid och det demokratiska samhället.	Slutfört
Dialogforum bibehålls och utvecklas. Idag finns det flera olika former av dialogforum dit allmänhet, civilsamhället, näringsliv och andra offentliga aktörer bjuds in för att diskutera Örebros fysiska utveckling. Denna dialog och detta utbyte är av vikt för Programnämnd Samhällsbyggnad då erfarenheter och synpunkter stärker förutsättningarna för ett hållbart växande Örebro.	Vilande
Förutsättningar för, och utbud av ett tillgängligt kulturliv ska säkras. För att bidra till ökad inkludering, gemenskap och motverka isolering ska nämnden arbeta för tillgängligt kulturliv utifrån de ställningstaganden som finns i Örebro kommuns kulturpolitiska program och genom verksamheter som t ex Kulturskolan.	Pågående
Förutsättningar för och utbud av fritids-, friluft- och idrottsutövande ska säkras. För att främja fysisk aktivitet hos en stor del av kommuninvånarna bör satsningar göras på anläggningar för både spontana och organiserade aktiviteter utifrån de ställningstaganden som finns i	Pågående

Örebro kommuns idrottspolitiska program. Bland annat bör ett kompensatoriskt förhållningssätt tillämpas för att säkerställa en jämställd resursfördelning.	
Arbetet för att Kulturkvarteret ska bli Örebros nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande ska fortgå. Kulturkvarteret ämnar bidra till att bryta isolering, stärka gemenskap och verka för ökad inkludering.	Pågående
Natur- och kulturresevat ska vara tillgängliga för alla. Investeringar i naturmiljöer såsom naturreservat, grönområden, parker fortsätter, bland annat genom att synliggöra och anpassa naturen till målgrupperna barn, äldre, nya användare och personer med funktionsnedsättning.	Pågående
Förutsättningar för befintliga och tillkommande verksamheter att utvecklas och etableras ska skapas. Detta sker bland annat genom strategisk markförsörjning, aktivt deltagande på den lokala, regionala och nationella arenan samt via systematiska dialoger.	Pågående
Samverka med lärosäten för att utveckla utbildningsinnehåll som kan bidra till ett stärkt underlag på arbetsmarknaden utifrån perspektiven attrahera och rekrytera kompetenser.	Pågående
Barns trygghet, tillgänglighet och säkerhet i livsmiljöer ska prioriteras och möjliggöras. Genom investeringar satsas det på trafik-säkerhetshöjande åtgärder som genomförs kontinuerligt utifrån skolvägsanalyser och åtgärdsplaner för gång och cykel. Detta medför att det är möjligt att åtgärda inkomna synpunkter från medborgare om gång- och cykeltrafik.	Pågående
Upplevelsen av trygghet ska öka i det offentliga rummet i Örebro. Genom nämndövergripande samverkan inom, och utanför, programområde Samhällsbyggnad ska upplevelsen av trygghet öka. Detta kan bland annat innebära ökade dialoger med civilsamhället, insatser för ökad belysning i enlighet med investeringsprogram mm.	Pågående
Digitaliseringsstrategin för programområde Samhällsbyggnad ska förverkligas i syfte att bidra till utvecklingen av Örebro som en smart stad vilket främjar trygga och goda livsmiljöer.	Pågående
Barn och unga ska ha tillgång till attraktiva lekmiljöer, mötesplatser och aktivitetsytor. God tillgång till gröna miljöer bidrar till en ökad livskvalitet och folkhälsa, minskade ojämlika uppväxtvillkor och främjar en meningsfull fritid.	Pågående
En planberedskap för tillkommande boenden för äldre och trygghetsbostäder ska finnas.	Pågående

Förutsättningar för att leva, bo, verka i och uppleva Örebro kommun ska finnas, med utgångspunkt i framtagna styrdokument.	Pågående
Sammanhållningen mellan stadsdelar ska öka. Nämnden ska utveckla funktionsblandade stadsdelar där det skapas arbetstillfällen, strukturskapande samhällsfunktioner och bostäder. Det bidrar till minskade skillnader avseende livsvillkor, ökad rörelse bland människor under dygnets olika timmar samt bidrar till minskade geografiska barriärer/skillnader. Arbetet sker i enlighet med översiktsplanen.	Pågående
Förutsättningar för befintliga och tillkommande verksamheter att utvecklas och etableras ska skapas. Detta sker bland annat genom strategisk markförsörjning, aktivt deltagande på den lokala, regionala och nationella arenan samt via systematiska dialoger.	Pågående
Förutsättningar för bostadsbyggande ska motsvara befolkningstillväxtens behov.	Pågående
Framtidens publika platser ska präglas av mångfald och flexibilitet för att möta en snabbt växande befolkning samt skapa ett ännu attraktivare Örebro.	Pågående
Förutsättningar för ett hållbart resande ska säkras. För att bidra till klimatsmart, utrymmesnåla och kapacitetsstarka trafikslag ska nämnden arbeta utifrån de ställningstaganden som finns i Örebro kommuns trafikprogram.	Pågående
Arbetet med järnväg Oslo-Sthlm 2:55 ska fortsätta. Genomförandet av järnväg Oslo-Sthlm 2:55 förväntas medföra snabbare och mer miljövänliga resor till och från Örebro. Det förväntas även leda till en stärkt region utifrån ett arbetsmarknads- och boendeperspektiv.	Pågående
Relevanta och effektiva innovationer i markanvisningar kopplat till Smart stad och energieffektivitet ska fortsätta. Detta bidrar till ökade förutsättningar för att möjliggöra för en hållbar livsstil hos kommuninvånarna. Koppling till kommande och befintliga styrdokument exempelvis trafikprogrammet och översiktsplanen.	Pågående
Vattenplanens åtgärder ska genomföras. Vattenplanen syftar till att säkra en god status för Örebro kommuns vattenförekomster och att långsiktigt trygga dricksvattenresurserna.	Pågående
Vattenskyddsområde för Svartån ska inrättas. Detta bidrar till långsiktigt tryggad dricksvattenförsörjning för Örebro kommun.	Pågående

Biologisk mångfald ska stärkas genom framtagandet av en strategi för naturvård och friluftsliv.	Ej påbörjat
Biologisk mångfald ska stärkas genom framtagandet av en handlingsplan för att implementera kommunens grönstrategi.	Vilande/Nyss påbörjat
Förutsättningar för genomförande av åtgärderna i Klimatanpassningsplanen ska finnas.	Pågående
Utveckla och ta fram strategiskt arbetssätt för ekonomistyrning i syfte att skapa långsiktighet, struktur och en ekonomi i balans för programområde Samhällsbyggnad.	Pågående
För att skapa förutsättningar för mer långsiktigt och resurseffektivt arbete inom Programnämnd Samhällsbyggnad ska driftsnämnderna arbeta med effektivare inköpsorganisation och ökad köptrohet.	Pågående
Öka samverkan i tidiga skeden inom programområde Samhällsbyggnad för att uppnå effektivare resursutnyttjande och bättre genomförbarhet.	Påbörjat
Investeringsprocessen inom programområde Samhällsbyggnad ska tydliggöras och utvecklas, i syfte att uppnå bättre samordning, resursutnyttjande, tydligare prioriteringar, ökat genomförande, vilket ämnar leda till ökad måluppfyllelse.	Pågående
Nyttjandegraden av befintliga och framtida lokaler i Örebro kommun ska förbättras och samordnas, för programområdet innebär det primärt Citypassagen, Kulturkvarteret och Tekniska nämndens lokaler.	Pågående
Programområdet behöver identifiera, synliggöra och presentera effekten av volymförändringar i nämnderna till följd av den växande kommunen som ej har budgetkompenserats för, i syfte att skapa transparens och arbeta för en ekonomi i balans.	Pågående
Säkerställa att jämställdhetsperspektivet har beaktats vid framtagandet av investeringsprogram för Programnämnd samhällsbyggnad.	Pågående
Samverkan ska med lärosäten. Samverkan för att uppmärksamma studenter Örebro kommun som arbetsgivare och för att utveckla utbildningsinnehåll som kan bidra till ett stärkt underlag på arbetsmarknaden utifrån perspektiven attrahera och rekrytera kompetenser, kan bidra till att främja kompetensförsörjningen inom regionen Örebro.	Pågående

Framgent utvärdera Citypassagen och aktivitetsbaserat arbetssätt för att säkerställa ett positivt och produktivt arbetssätt med god arbetsmiljö.

Pågående